

سال یازدهم ریاضی

۱۴۰۲ تیر

نقد پنج سوال

تعداد کل سوالات جهت پاسخ‌گویی: ۷۰ سوال نکاه به گذشته (اجباری) + ۵۰ سوال نکاه به آینده (انتخابی)
مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۹۰ دقیقه سوالات نکاه به گذشته (اجباری) + ۷۰ دقیقه سوالات نکاه به آینده (انتخابی)

عنوان	نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	شماره صفحه دفترچه سوال	وقت پیشنهادی (دقیقه)
(نکاح پذیر شدنی)	طراحی	۱۰	۱-۱۰	۳-۵	۳۰
	آشنا	۱۰	۱۱-۲۰	۳-۵	۳۰
هندسه (۱)		۱۰	۲۱-۳۰	۶-۷	۱۵
فیزیک (۱)		۲۰	۳۱-۵۰	۸-۱۱	۲۵
شیمی (۱)		۲۰	۵۱-۷۰	۱۲-۱۵	۲۰
مجموع		۷۰	۱-۷۰	۳-۱۵	۹۰
(نکاح پذیر نشدنی)	طراحی	۱۰	۷۱-۸۰	۱۶-۱۷	۳۰
	آشنا	۱۰	۸۱-۹۰	۱۶-۱۷	۳۰
هندسه (۲)		۱۰	۹۱-۱۰۰	۱۸-۱۹	۱۵
فیزیک (۲)		۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۲۰-۲۱	۱۵
شیمی (۲)		۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۲۲-۲۳	۱۰
مجموع		۵۰	۷۱-۱۲۰	۱۶-۲۳	۷۰
جمع کل		۱۲۰	۱-۱۲۰	۳-۲۳	۱۶۰

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

۳۰ دقیقه

ریاضی (۱)
مجموعه، الگو و دنباله
متلبات (نسبت های مثبتانی)
صفحه های ۱ تا ۳۵

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **ریاضی (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

ریاضی (۱) - نگاه به گذشته۱- اگر U مجموعه مرجع و A زیرمجموعه‌ای از آن باشد، حاصل $(A - \emptyset') \cup (A \cap A') \cup (U - A)$ کدام است؟

A (۴)

A' (۳)

U (۲)

\emptyset (۱)

۲- در یک مدرسه ۱۵۰ نفری، ۴۰ نفر والیبال و ۵۰ نفر تنیس بازی می‌کنند. تعداد آن‌هایی که دقیقاً یکی از دو ورزش والیبال یا تنیس را انجام

می‌دهند، ۷۰ نفر است. چند نفر هیچ‌کدام از این دو ورزش را انجام نمی‌دهند؟

۶۰ (۴)

۵۰ (۳)

۴۰ (۲)

۷۰ (۱)

۳- کدام یک از مجموعه‌های زیر جدا از هم هستند؟

B و $B - A$ (۴)

A ∩ B' و A (۳)

A و $(A \cap B)'$ (۲)

B - A و A - B (۱)

۴- در یک الگوی خطی، با تغییر n از ۲ تا ۵، جملات دنباله از ۲۲-۷ تا ۷- تغییر می‌کند. مقدار کدام جملات این الگو می‌تواند در بازه $[۱۰, ۲۲]$ قرار

داشته باشد؟

(۱) جمله‌های اول و دوم

(۲) جمله‌های سوم و چهارم

(۳) جمله‌های هفتم و هشتم

(۴) جمله‌های پنجم و ششم

۵- در دنباله هندسی با جمله عمومی $a_n = 2^{an+b}$ ، اگر جمله سوم 1024 و قدرنسبت 8 باشد، در این صورت جمله بیستم دنبالهکدام است؟ $b_n = bn + a$

۳۶ (۴)

۶۳ (۳)

۲۳ (۲)

۱۳ (۱)

۶- اعداد 3 ، m و n به ترتیب از راست به چپ جملات متولی از یک دنباله هندسی غیرافزایشی می‌باشند و اعداد $\frac{1}{6} m + n$ و $\frac{3}{2}$ دنباله حسابیتشکیل می‌دهند. مقدار n کدام است؟

۵ (۴)

۱۳ (۳)

۱ (۲)

۲۵ (۱)

$$\frac{5}{a_3a_4} + \frac{5}{a_4a_5} + \frac{5}{a_5a_6} + \cdots + \frac{5}{a_{99}a_{100}}$$

۷- در دنباله حسابی $\{a_n\}$ با جمله اول 3 و قدرنسبت 5 ، حاصل عبارت مقابل کدام است؟

۴۷۱ (۴)

۵۹۶۱ (۳)

۶۴۷۴ (۲)

۵۳۷۶ (۱)

۸- با ضرب سه جملة متولی یک دنباله هندسی به ترتیب در 5 ، 10 و 20 یک دنباله حسابی به دست می‌آید. اگر مجموع سه جمله دنباله حسابی

۳۰ باشد، مجموع ۳ جمله دنباله هندسی کدام است؟

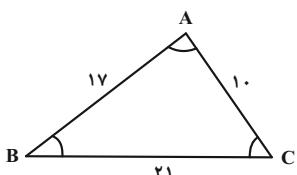
$$\frac{11}{2} \quad (4)$$

$$\frac{9}{2} \quad (3)$$

$$\frac{7}{2} \quad (2)$$

$$\frac{5}{2} \quad (1)$$

۹- در شکل زیر $\tan \hat{B}$ کدام است؟

$$\frac{3}{4} \quad (1)$$

$$\frac{4}{3} \quad (2)$$

$$\frac{17}{10} \quad (3)$$

$$\frac{8}{15} \quad (4)$$

۱۰- ابتدای لوله توپ جنگی به طول $2/1$ متر هم‌سطح زمین است و فاصله انتهای لوله توپ با سطح زمین $4/0$ متر است. شخصی با این توپ

نشانه‌ای در ارتفاع 10 متری از سطح زمین را مورد هدف قرار می‌دهد. فاصله انتهای لوله توپ تا هدف چند متر است؟ (مسیر حرکت گلوله

توپ به صورت خط مستقیم در نظر گرفته شود).

$$28/2 \quad (4)$$

$$28/8 \quad (3)$$

$$18/2 \quad (2)$$

$$18/8 \quad (1)$$

ریاضی (۱)- سوالات آشنا

۱۱- اگر $a \in (-\infty, \frac{a}{2}] \cup [2a-1, +\infty) = R$ آنگاه حدود a کدام است؟

$$a \geq \frac{2}{3} \quad (4)$$

$$a \geq 1 \quad (3)$$

$$a \leq 1 \quad (2)$$

$$a \leq \frac{2}{3} \quad (1)$$

۱۲- اگر $A \subseteq B$ و B نامتناهی باشد، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) مجموعه $A \cap B$ همواره متناهی است.

(۲) مجموعه $B - A$ همواره نامتناهی است.

(۳) مجموعه $A - B$ همواره نامتناهی است.

(۴) مجموعه $A \cup B$ همواره نامتناهی است.

۱۳- اگر متمم مجموعه $(A - B) \cup (B - A)$ برابر $A \cap B$ باشد، کدام عبارت درست است؟ (S مجموعه مرجع است).

$$B = \emptyset \text{ یا } A = \emptyset \quad (4)$$

$$A \cup B = S \quad (3)$$

$$A \subseteq B' \quad (2)$$

$$A \subseteq B \quad (1)$$

۱۴- در یک کلاس ۳۹ نفری، ۱۶ نفر در گروه روزنامه دیواری و ۱۲ نفر فقط در گروه ورزش هستند. چند نفر آنان عضو هیچ یک از این دو گروه نیستند؟

۱۸ (۴)

۱۷ (۳)

۱۶ (۲)

۱۵ (۱)

۱۵- در الگوی زیر، تعداد نقطه‌ها، در شکل دوازدهم، کدام است؟

...

۳۶ (۲)

۴۰ (۴)

۳۴ (۱)

۳۸ (۳)

۱۶- بین دو عدد ۱ و ۸۱ چه تعداد واسطه حسابی درج کنیم تا تفاضل دو جملة متولی این دنباله برابر ۱۶ شود؟

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۱۷- اگر x, y, z ، جملات متولی یک دنباله هندسی باشند، مقدار xyz کدام است؟

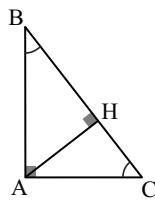
۱۶ (۴)

۸ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۱۸- در مثلث قائم‌الزاویه زیر، تانژانت زاویه B برابر $75/0$ و طول ضلع $AB = 4$ است. طول BH کدام است؟

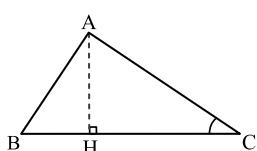
۳ (۲)

 $\frac{12}{5}$ (۱)

۴ (۴)

 $\frac{16}{5}$ (۳)

۱۹- در شکل زیر، $AC = 96$ و $\cot \hat{C} = \frac{\sqrt{5}}{2}$. اندازه ارتفاع AH ، کدام است؟

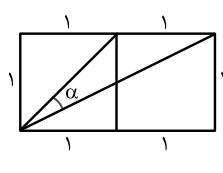
۴۸ (۱)

۵۶ (۲)

۶۴ (۳)

۷۲ (۴)

۲۰- در مستطیل رو به رو، $\sin \alpha$ کدام است؟

 $\frac{\sqrt{10}}{5}$ (۲) $\frac{\sqrt{10}}{10}$ (۱) $\frac{3\sqrt{10}}{10}$ (۴) $\frac{1}{3}$ (۳)

۱۵ دقیقه
هندرسه (۱)
توسیع‌های هندسی و
استدلال
صفحه‌های ۹ تا ۲۷

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس هندسه (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندرسه (۱) – نگاه به گذشته

۲۱- عکس قضیه زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

«اگر در مثلثی دو زاویه نابرابر باشند، ضلع رویه رو به زاویه کوچک‌تر، کوچک‌تر است از ضلع رویه رو به زاویه بزرگ‌تر.»

(۱) مثلث با دو ضلع نابرابر، دو زاویه نابرابر دارد.

(۲) اگر در مثلثی دو ضلع نابرابر باشند، زاویه رویه رو به ضلع بزرگ‌تر، بزرگ‌تر است از زاویه رویه رو به ضلع کوچک‌تر.

(۳) ضلع رویه رو به زاویه کوچک‌تر در هر مثلث، از ضلع رویه رو به زاویه بزرگ‌تر، بزرگ‌تر است.

(۴) مثلثی که دو ضلع برابر داشته باشد، دو زاویه برابر دارد.

۲۲- کدام‌یک از احکام کلی زیر مثال نقض ندارد؟

(۱) اگر دو مثلث مساحت یکسان داشته باشند، همنهشت‌اند.

(۴) نقطه همرسی نیمسازهای زاویه‌های داخلی هر مثلث همواره درون مثلث قرار دارد.

۲۳- کدام‌یک از قضایای زیر را می‌توان به صورت قضیه دو شرطی نوشت؟

(۱) مساحت‌های هر دو مثلث همنهشت با هم برابرند.

(۲) اگر در دو مثلث، طول ضلع‌ها نظیر به نظیر با هم برابر باشند، آن‌گاه زاویه‌ها نظیر به نظیر با هم برابرند.

(۳) متوازی‌الاضلاع، چهارضلعی‌ای است که قطرهایش منصف یکدیگرند.

(۴) مستطیل، چهارضلعی‌ای است که قطرهایش با هم برابرند.

۲۴- نیمسازهای زاویه‌های داخلی B و C از مثلث ABC ، یکدیگر را در نقطه O قطع کرده‌اند. اگر نقاط M ، N و P به ترتیب پای عمودهای رسم شده از

نقطه O بر اضلاع BC ، AC و AB باشند، آن‌گاه نقطه O برای مثلث MNP همواره ... است.

(۴) محل همرسی میانه‌ها

(۳) محل همرسی نیمسازها

(۲) محل همرسی ارتفاعها

(۱) محل همرسی عمودمنصفها

۲۵- چند ذوزنقه متساوی الساقین با طول قاعده‌های ۶ و ۱۲ و طول ساق ۳ می‌توان رسم کرد؟

(۴) بی‌شمار

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) هیچ

۲۶- حداکثر چند نقطه درون مستطیل ABCD (AB = ۶, BC = ۴) وجود دارد که هر کدام از این نقاط، حداقل از سه ضلع مستطیل، فاصله‌ای یکسان

داشته باشد؟

(۴) بی‌شمار

۴ (۳)

۲ (۲)

(۱)

۲۷- دو خط متقاطع d و d' در صفحه مفروض‌اند. چند نقطه در این صفحه وجود دارد که فاصله آن‌ها از هر کدام از این دو خط برابر ۵ واحد

باشد؟

۱ (۲)

(۱) صفر

۴ (۴)

۲ (۳)

۲۸- در مثلث ABC، $\hat{A} > \hat{B} > \hat{C}$ است. اگر I نقطه همرسی نیمسازهای زوایای داخلی این مثلث باشد، کدام رابطه درست است؟

BI < AI < CI (۲)

CI < AI < BI (۱)

BI < CI < AI (۴)

AI < CI < BI (۳)

۲۹- در مثلث ABC، عمودمنصف‌های اضلاع AB و AC، ضلع BC را به ترتیب در نقاط D و E قطع می‌کنند. اگر BC = ۱۲ باشد،

محیط مثلث ADE کدام است؟

۱۲ (۳)

(۱)

۲۴ (۴)

۱۸ (۳)

۳۰- اگر O نقطه همرسی عمودمنصف‌های اضلاع مثلث حاده الزاویه ABC، O' نقطه همرسی نیمسازهای زوایای داخلی مثلث BOC و $\hat{A} = ۴۰^\circ$ باشد، اندازه زاویه $B\hat{O}'C$ کدام است؟

۱۲۰° (۲)

۱۱۰° (۱)

۱۴۰° (۴)

۱۳۰° (۳)

دقيقة ۲۵

فیزیک (۱)
فیزیک و اندازه‌گیری
فصل ۱
صفحه‌های ۱ تا ۲۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **فیزیک (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

فیزیک (۱) – نگاه به گذشته

۳۱- کدام گزینه در مورد تکامل نظریه اتمی توسط دانشمندان مختلف، صحیح است؟

(۱) بور مدل سیاره‌ای خود را قبل از مدل هسته‌ای رادرفورد مطرح نمود.

(۲) دالتون کامل‌ترین نظریه اتمی را تحت عنوان مدل ابر الکترونی مطرح نمود.

(۳) تامسون مدل کیک کشمکشی خود را پس از مدل هسته‌ای رادرفورد مطرح نمود.

(۴) شرودینگر مدل ابرالکترونی خود را پس از مدل سیاره‌ای بور مطرح نمود.

۳۲- در کدام گزینه همگی کمیت‌ها در دستگاه اندازه‌گیری SI فرعی هستند و همچنین یکای فرعی آن‌ها نیز به درستی بیان شده است؟

$$\frac{\text{kg}\cdot\text{s}^3}{\text{m}^2} \quad (۲) \quad \text{فشار} \quad (\frac{\text{kg}\cdot\text{m}^3}{\text{s}^2}) - \text{شدت روشنایی} (\text{mol}\cdot\text{A}) - \text{نیرو}$$

$$\frac{\text{kg}\cdot\text{s}^3}{\text{m}^2} \quad (۱) \quad \text{فشار} \quad (\frac{\text{kg}}{\text{m}^2\cdot\text{s}^2}) - \text{نیرو} \quad (\frac{\text{kg}\cdot\text{m}^3}{\text{s}^2}) - \text{انرژی}$$

$$\frac{\text{kg}\cdot\text{m}}{\text{s}^2} \quad (۴) \quad \text{فشار} \quad (\frac{\text{kg}}{\text{m}\cdot\text{s}^2}) - \text{شدت روشنایی} (\text{mol}\cdot\text{A}) - \text{نیرو}$$

$$\frac{\text{kg}\cdot\text{m}}{\text{s}^2} \quad (۳) \quad \text{فشار} \quad (\frac{\text{kg}}{\text{m}\cdot\text{s}^2}) - \text{انرژی} \quad (\frac{\text{kg}\cdot\text{m}^3}{\text{s}^2}) - \text{نیرو}$$

۳۳- کودک خردسالی توپی را از پایین تپه‌ای به سمت بالا شوت می‌کند. در مدل‌سازی حرکت این توپ کدام مورد را نمی‌توان نادیده گرفت تا

مدل‌سازی فیزیکی این حرکت به درستی بیان شود؟

(۲) شکل توپ

(۱) مقاومت هوای

(۴) تغییر وزن توپ با تغییر ارتفاع

(۳) وزن توپ

۳۴- گرمای منتقل شده به جسمی به جرم m و تغییر دمای $\Delta\theta$ از رابطه $Q = mc\Delta\theta$ به دست می‌آید. یکای فرعی کمیت c کدام است؟

$$\frac{\text{m}^2}{\text{s}\cdot\text{K}} \quad (۲)$$

$$\frac{\text{m}}{\text{s}\cdot\text{K}} \quad (۱)$$

$$\frac{\text{J}}{\text{kg}\cdot\text{K}} \quad (۴)$$

$$\frac{\text{m}^2}{\text{s}^2\cdot\text{K}} \quad (۳)$$

۳۵- در کدامیک از گزینه‌های زیر، به ترتیب کمیت‌های فرعی برداری، اصلی نرده‌ای و فرعی نرده‌ای داریم؟

(۲) نیرو - دما - فشار

(۱) گشتاور - وزن - تندری

(۴) تندری - شدت روشنایی - فشار

(۳) شتاب - جرم - جریان الکتریکی

۳۶- می‌دانیم هر ذرع معادل با 10^4 cm و هر فرسنگ معادل با 6000 ذرع است. اگر فاصله دو شهر 1872 km کیلومتر باشد، این فاصله بر حسب

فرسنگ کدام است؟

۱۰۰ (۳)

۲۰ (۱)

۳۰۰ (۴)

۲۰۰ (۳)

$$37-\text{اگر یکای فرعی } \frac{\mu\text{g} \times \text{m}^{-\frac{n}{2}}}{\text{s}^x} \text{ معادل با } 2 \text{ کیلونیوتون باشد، یکای فرعی } \frac{\text{mg} \times \text{Gm}}{\text{s}^n} \text{ معادل کدام است؟}$$

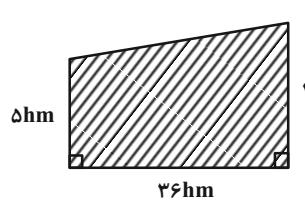
(۲) یک میکروپاسکال

(۱) یک نانوژول

(۴) یک میکروژول

(۳) یک نانوپاسکال

۳۸- آهنگ آبیاری زمین مسطحی به شکل زیر برابر با 5 مترمربع بر ثانیه است. چند ساعت طول می‌کشد تا کل زمین آبیاری گردد؟

۵۰ (۱)

۱۰۰ (۲)

۲۰۰ (۳)

۳۶۰ (۴)

$$39-\text{در رابطه (۱) } a^{\circ} = A(\frac{R+1}{X}) + B(a^{\circ} R + 1) \text{ به ترتیب کمیت شتاب، جرم، طول و زمان باشند و همچنین یکاهای آنها}$$

$$\text{به ترتیب } \frac{A}{B} \text{ و } \frac{m}{s^2} \text{ و } kg \text{ و } m \text{ باشند، آنگاه حاصل } \frac{m}{s^2} \text{ معادل با یکای کدام کمیت است؟}$$

(۲) انرژی

(۱) فشار

(۴) سرعت

(۳) نیرو

۴۰- کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

(۱) با انتخاب وسیله‌های دقیق و روش صحیح اندازه‌گیری، می‌توان خطای اندازه‌گیری را به صفر رساند.

(۲) دماسنجدیجیتالی که دمای هوا را $25/0^{\circ}\text{C}$ درجه سلسیوس نشان می‌دهد، دارای دقت $0/02^{\circ}\text{C}$ می‌باشد.

(۳) اگر در یک اندازه‌گیری پس از چندین بار تکرار به اعداد $35/5$, $36/4$, $32/8$, $37/1$ و $35/4$ برسیم، میانگین این چهار عدد را به عنوان نتیجه اندازه‌گیری اعلام می‌کنیم.

(۴) دقت اندازه‌گیری در ابزارهای رقمی، برابر یک واحد از آخرین رقمی است که آن ابزار می‌خواند.

۴۱- دانشآموزی در یک آزمایش قصد دارد جرم یک قطره آب را به دست آورد. به این منظور او ۶ بار تعدادی قطره را در ظرفی می‌ریزد و جرم

آنها را اندازه‌گیری می‌کند و سپس عدد به دست آمده را بر تعداد قطرات تقسیم می‌کند. بعد از ۶ بار انجام آزمایش او جدول زیر را تکمیل

کرده است. با توجه به اعداد به دست آمده جرم قطره آب چند میلی‌گرم است؟

۴۵ (۱)

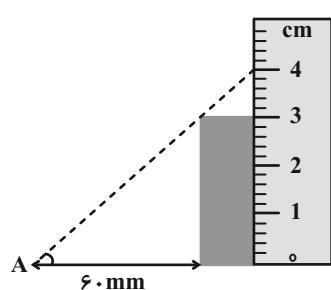
شماره آزمایش	۱	۲	۳	۴	۵	۶
جرم قطره	۰/۰۴g	۰/۰۸g	۰/۰۵g	۰/۱g	۰/۰۴g	۰/۰۵g

۶۰ (۲)

۰/۰۴۵ (۳)

۰/۰۶۰ (۴)

۴۲- در شکل زیر، چشم ناظر به دلیل قرار گرفتن در نقطه A، اشتباهًا طول جسم را به جای ۳cm، ۴cm گزارش می‌کند. ضخامت جسم چند

سانسی متر است؟

۰/۲ (۱)

۲ (۲)

۰/۱۳ (۳)

۱ (۴)

۴۳- چگالی یک مایع قابل اشتعال $\frac{g}{L} = ۶۸۰$ است. سه مایع A، B و C به ترتیب با چگالی‌های $\frac{kg}{L}$ ، $\frac{g}{L}$ و $\frac{g}{cm^3}$ برای

خاموش کردن آتش در اختیار داریم. از کدام مایع و یا مایع‌ها می‌توانیم برای خاموش کردن آتش حاصل از مایع قابل اشتعال استفاده کنیم؟

C و B (۲)

B و A (۱)

(۴) هر سه مایع

B (۳)

۴۴- یک قطعه زینتی از آلیاژ طلا و نقره داریم که اختلاف حجم فلزات به کار رفته در آن $1cm^3$ است. اگر چگالی آلیاژ زینتی $\frac{g}{cm^3} = ۱/۶$ باشد،

جرم طلای به کار رفته داخل آن چند گرم است؟ ($\rho_{نقره} = ۱۰\frac{g}{cm^3}$ ، $\rho_{طلا} = ۱۹\frac{g}{cm^3}$) (۱) تغییر حجمی رخ نداده است.)

۵۷ (۴)

۳۸ (۳)

۳۲ (۲)

۲۸ (۱)

۴۵- حجم مقداری یخ پس از ذوب شدن، 20 cm^3 تغییر می کند. اگر چگالی آب $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و چگالی یخ $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ باشد، حجم اولیه یخ چند

سانسی متر مکعب بوده است؟

۲۰ (۲)

۲۰۰ (۱)

۲۰۰۰ (۴)

۲ (۳)

۴۶- یک مکعب به ضلع $2 \times 10^{-3}\text{ mm}$ و یک لوله استوانه ای به ارتفاع 20 cm که شعاع خارجی استوانه $10^{-5} \times 10^{-3}\text{ nm}$ و شعاع داخلی آن 10^{-3} mm

است، در اختیار داریم. اگر جرم استوانه و مکعب با هم برابر باشند، چگالی استوانه چند برابر چگالی مکعب است؟ ($\pi = 3$)

$\frac{3}{32}$ (۲)

$\frac{32}{3}$ (۱)

$\frac{9}{8}$ (۴)

$\frac{8}{9}$ (۳)

۴۷- در یک اتاق به ابعاد $4\text{ m} \times 3\text{ m} \times 5\text{ m}$ ، $1/25\text{ kg}$ چگالی، $1/25\text{ m}$ وجود دارد. اگر تمام هوای این اتاق را در داخل یک توپ پلاستیکی با دیواره

نازک (جرم ناچیز) و قطر 60 cm قرار دهیم و نیروی N^3 به آن وارد کنیم، اندازه شتاب توپ بر حسب متر بر مجذور ثانیه کدام است؟

۰/۲ (۲)

۰/۴ (۱)

$\frac{400}{\pi}$ (۴)

$\frac{200}{\pi}$ (۳)

۴۸- تبدیل یکای کدامیک از گزینه های زیر با توجه به نمادگذاری علمی به درستی صورت گرفته است؟

$0/0046 \times 10^{-3}\text{ mm} = 4/6 \times 10^{-10}\text{ nm}$ (۲)

$76000 \times 10^4\text{ dm} = 7/600 \times 10^4\text{ km}$ (۱)

$0/0085 \times 10^{-4}\text{ cm} = 8/5 \times 10^{-10}\text{ dm}$ (۴)

$56000 \times 10^{-6}\text{ km} = 5/600 \times 10^6\text{ } \mu\text{m}$ (۳)

۴۹- ۳۰۰ سانتی متر مکعب از مایعی به چگالی $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ را با 250 s سانتی متر مکعب از مایع دیگری به چگالی $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ مخلوط کرده ایم. چنانچه

در اثر این اختلاط حجم کل $20\text{ درصد کاهش$ یابد، چگالی مخلوط تقریباً چند واحد SI است؟

۳۳۰۰ (۲)

۴۲۰۰ (۱)

۳/۳ (۴)

۴/۲ (۳)

۵۰- جسمی کروی به جرم 384 g و شعاع 4 cm از یک هسته کروی توپر و یک پوسته کروی به ضخامت 1 cm تشکیل شده است. اگر چگالی

پوسته $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ باشد، با جدا کردن نیمی از پوسته، چگالی جسم باقیمانده تقریباً چند واحد SI و چگونه تغییر می کند؟ ($\pi = 3$)

۲۶۰، ۲۶۰ (۲)

(۱)، افزایش

۲۶۰، کاهش (۴)

(۳)، کاهش

دقيقة ۲۰

شیمی (۱)
کیهان زادگاه الفبای هستی
 (از ابتدای فصل ۱ تا انتهای نشر نور و طیف نشری) صفحه‌های ۱ تا ۲۳

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **شیمی (۱)**. هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

شیمی (۱) – نگاه به گذشته۵۱- چند عبارت نادرست در بین عبارات زیر می‌بینید؟

آ) فراوانی ایزوتوپ طبیعی لیتیم با نوترون‌های زوج بیشتر است.

ب) از ایزوتوپ‌های طبیعی اورانیم می‌توان به عنوان سوخت راکتور اتمی استفاده کرد.

پ) در یک نمونه طبیعی عنصر هیدروژن پنج رایا ایزوتوپ وجود دارد.

ت) به عناصری که عدد اتمی یکسان ولی عدد جرمی متفاوت دارند ایزوتوپ می‌گویند.

ث) طیف نشری خطی لیتیم در ناحیه مرئی دارای ۴ خط طیفی پیوسته است.

۱) ۴

۲) ۴

۱)

۳)

۵۲- با توجه به جدول دوره‌ای عناصر پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

آ) مبنای چینش عناصر در یک دوره افزایش ... است.

ب) تفاوت عدد اتمی عناصر هم‌گروه در کدام دو دوره برابر با ۸ است؟

پ) اگر بدانیم دو عنصر A, B با کربن ترکیبی با فرمول CA_2 و CB_2 تشکیل می‌دهند بنابراین می‌توان نتیجه گرفت دو عنصر A, B در یک ... جای دارند.

ت) عدد اتمی هشتمن عنصر دوره چهارم جدول ... است.

۱) عدد جرمی، ۲ و ۳، دوره، ۲۶

۲) عدد اتمی، ۲ و ۳، دوره، ۲۴

۲) عدد جرمی، ۴ و ۳، دوره، ۲۶

۳) عدد اتمی، ۳ و ۴، دوره، ۲۴

۵۳- کدام یک از مطالب داده شده نادرست است؟

۱) نخستین عنصر تولید شده در واکنش گاه هسته‌ای، یک فلز بوده که در جدول اتمی، جرم اتمی میانگین آن ذکر نشده است.

۲) ایزوتوپی که از آن به عنوان سنجه برای اندازه‌گیری جرم اتمها استفاده شده است، شمار نوترون‌ها و پروتون‌های برابر دارد.

۳) با عبور نور خورشید از منشور پرتوبی که کمترین طول موج را دارد، کمترین شکست را نیز دارد.

۴) جرم اتمی میانگین هیدروژن برابر با $1/0\text{ }0.81$ است.

۵۴- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

آ) فضایمایهای وویجر ۱ و ۲، از کنار سیاره‌هایی از منظومه شمسی عبور کردند که فقط از عناصر گازی ساخته شده و برخی از آن‌ها بزرگتر از زمین هستند.

ب) فراوان‌ترین عنصر نافلزی موجود در سیاره زمین درصد فراوانی بیشتری نسبت به سیاره مشتری دارد.

پ) سحابی‌ها طی کاهش دما و متراکم شدن گازهایی ایجاد شدند که درون ستاره‌ها، از آن‌ها عناصری به وجود می‌آیند که می‌توانند هم‌گروه آن‌ها باشند.

ت) نزدیک‌ترین ستاره به زمین دمای بسیار بالایی داشته و انرژی تولید شده در آن ناشی از واکنش شیمیایی تبدیل هیدروژن به هلیم است.

ث) جدول دوره‌ای امروزی شامل ۷ تناوب است و همه عناصر موجود در تناوب اول تا پنجم آن، به صورت طبیعی یافت می‌شود.

۱) ۲

۲) ۴

۱)

۳)

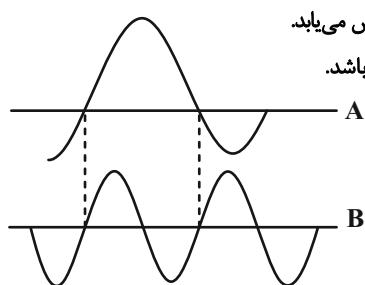
۵۵- کدام گزینه درست است؟

۱) تفاوت شمار ذرات درون و بیرون هسته در ایزوتوپ طبیعی Mg که کمترین فراوانی را دارد، برابر تعداد عناصر دوره پنجم است.

۲) نسبت تعداد عناصر دو حرفی به تک حرفی در دوره چهارم جدول تناوبی برابر با تعداد عناصر دوره سوم است.

۳) $^{235}_{U}$ فراوان‌ترین ایزوتوپ این عنصر طبیعی است که در واکنش گاه‌های اتمی اغلب به عنوان سوخت استفاده می‌شود.

۴) در سیاره زمین، نخستین عناصری که پس از مهبانگ، از ذرات زیر اتمی به وجود آمدند، فراوانی بیشتری نسبت به سایر عناصر دارند.

۵۶- چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

- با افزایش تعداد پروتون در هسته عناصر جدول دوره‌ای، تعداد خطوط طیف نشری خطی آنها در ناحیه مرئی افزایش می‌یابد.
- اگر موج A در تصویر مقابل مربوط به رنگ شعله لیتیم باشد، موج B می‌تواند مربوط به رنگ شعله مس باشد.
- در ناحیه مرئی طیف نشری خطی فراوان‌ترین عنصر سیاره مشتری، تراکم طول موج در قسمت‌های پرانرژی بیشتر است.
- عدد جرمی ایزوتوپ طبیعی از لیتیم که بیشترین فراوانی را دارد، برابر تعداد عناصر دو حرفی ردیف سوم جدول تناوبی است.

نمودار مقابل نیم عمر ایزوتوپ‌های ساختگی عنصر هیدروژن را به درستی نشان می‌دهد.

- ۳ (۱)
۱ (۲)
۲ (۳)
۴ (۴)

۵۷- جرم‌های برابر از دو نمونه CH_4 و O_2 را در اختیار داریم. اگر اختلاف شمار اتم‌ها در این دو نمونه ماده برابر 10×10^{-3} باشد، جرم

نمونه CH_4 چند برابر جرم $\frac{1}{11}$ مول CO_2 می‌باشد؟ ($\text{O} = 16, \text{C} = 12, \text{H} = 1$: g.mol $^{-1}$)

- ۳ (۲)
۶ (۴)
۱۲ (۱)
۸ (۳)

۵۸- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) ایزوتوپ‌های یک عنصر همگی خواص شیمیایی یکسان اما خواص فیزیکی متفاوت دارند.

ب) اگر در یون X^{3+} تفاوت شمار نوترون‌ها و الکترون‌ها برابر ۱۰ باشد اتم Y^{7+} می‌تواند یکی از ایزوتوپ‌های عنصر X باشد.

پ) تعداد الکترون‌های A^{3+} و B^{3-} با هم برابرند اگر مجموع تعداد پروتون‌های این دو یون برابر ۲۱ باشد عدد اتمی A برابر ۱۵ است.

ت) عنصر X_{۳۵} با عنصر Z_{۱۷} هم‌گروه و با عنصر Y_{۲۱} هم‌دوره است.

- ۳ (۲)
۱ (۴)
۴ (۱)
۲ (۳)

۵۹- چند مورد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

آ) اگر در یون فلزی M^{2+} تفاوت شمار پروتون‌ها و نوترون‌ها برابر ۷ باشد عنصری از گروه ۱۱ است.

ب) عنصر ما قبل K_{۲۶} با عنصر A_{۵۲} در جدول تناوبی هم‌گروه است.

پ) اگر در یون تک اتمی M^{3+} ، تفاوت شمار نوترون‌ها و الکترون‌ها برابر ۱۲ باشد عنصر M با Si هم‌گروه است.

ت) در اتم‌های عنصر $\text{E}_{\frac{A}{Z}}$ ، همواره $n > A - n$ می‌باشد.

- ۳ (۲)
۴ (۴)
۱ (۱)
۲ (۳)

۶۰- تعداد الکترون‌های یون A^{3+} برابر ۷۸ است. اگر تعداد نوترون‌های اتم A، ۵۰٪ بیشتر از تعداد پروتون‌های آن باشد، شمار نوترون‌های موجود

در ۵۰ گرم از این یون کدام است؟ (نماد شیمیایی عنصری فرضی است).

- ۶/۰۲×۱۰^{۳۳} (۲)
۱۲/۰۶×۱۰^{۳۴} (۱)
۱/۵۰۵×۱۰^{۳۳} (۴)
۱۸/۰۶×۱۰^{۳۴} (۳)

۶۱- چند عبارت از عبارات زیر درست است؟

آ) از U Σ^{238} برای سوخت راکتورهای اتمی استفاده می‌شود.ب) فراوانی U Σ^{235} در مخلوط طبیعی از آن ۷٪ است.

پ) از تکنسیم برای تصویربرداری از غده تیروئید استفاده می‌کنند چون اندازه تکنسیم مشابه یون یدید است.

ت) تنها رادیوایزوتوپ ساخته شده در ایران تکنسیم است.

ث) فسفر دارای حداقل یک رادیوایزوتوپ است.

۱ (۲)

۲ (۴)

۳ (۳)

۶۲- چند عبارت از عبارات زیر درست است؟

آ) هیدروژن فقط یک ایزوتوپ بدون نوترون دارد.

ب) جرم مولی آب با ایزوتوپ نوترون دار پایدار هیدروژن و فراوان ترین ایزوتوپ اکسیژن برابر با ۱۸ گرم بر مول است.

پ) ناپایدارترین ایزوتوپ طبیعی هیدروژن جرم مولی برابر با ۲ دارد.

ت) پایدارترین رادیوایزوتوپ هیدروژن H Δ^1 است.

ث) هیدروژن تنها یک رادیوایزوتوپ طبیعی دارد.

۱ (۲)

۲ (۴)

۳ (۳)

۶۳- مجموع عدد اتمی دو عنصر متوالی در جدول برابر با هفده می‌باشد چنانچه مجموع و اختلاف نوترون‌های اتم‌های این دو عنصر به ترتیب ۱۹ و

۱ باشد نسبت نوترون به پروتون در عنصر سبکتر کدام است؟

۱/۲۵ (۲)

۱/۳۲ (۱)

۱/۱۲۵ (۴)

۱ (۳)

۶۴- چند عبارت درست در بین عبارت‌های زیر وجود دارد؟

آ) نور مرئی گستره وسیعی از بین نهایت طول موج را به خود اختصاص می‌دهد.

ب) به کمک نوری که از ستاره‌ها می‌رسد امروزه می‌توان دما و جنس ستاره را تعیین کرد.

پ) طیف نشری خطی لیتیم در ناحیه مرئی شامل چهار خط طیفی به رنگ‌های زرد آبی نیلی و بنفش می‌باشد.

ت) با تغییر آنیون یک نمک فلزی خطوط طیفی آن نیز تغییر می‌کند.

ث) دمای شعله شمع بالاتر از دمای ششوار صنعتی است.

۱ (۲)

۱ (۱)

۲ (۴)

۳ (۳)

۶۵- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) شناسنامه فیزیکی و شیمیایی ارسال شده از برخی سیاره‌های سامانه خورشیدی توسط وویجر ۱ و ۲ حاوی اطلاعاتی مانند نوع عنصرهای سازنده، ترکیب‌های شیمیایی در اتمسفر آن‌ها و ترکیب درصد این مواد بود.

ب) وویجر ۱ و ۲، مأموریت تهیه شناسنامه فیزیکی و شیمیایی سیاره‌های مشتری، زحل، اورانوس و نپتون را بدون گذر از کنار آن‌ها داشتند.

پ) آخرین تصویر گرفته شده از کره زمین توسط وویجر ۱ پیش از خروج از سامانه خورشیدی از فاصله تقریبی هفت میلیارد کیلومتری بود.

ت) انسان اولیه با نگاه به آسمان و مشاهده ستارگان در پی فهم نظام و قانونمندی در آسمان بوده است.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

۶۶- اگر اختلاف شمار نوترون‌ها و پروتون‌های X^{2+} برابر ۴ واحد باشد، شمار نوترون‌های آن چند واحد بیشتر از تعداد الکترون‌های گونه NO_2^+

خواهد بود؟ (A, O, N)

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۶۷- کدام گزینه نادرست است؟

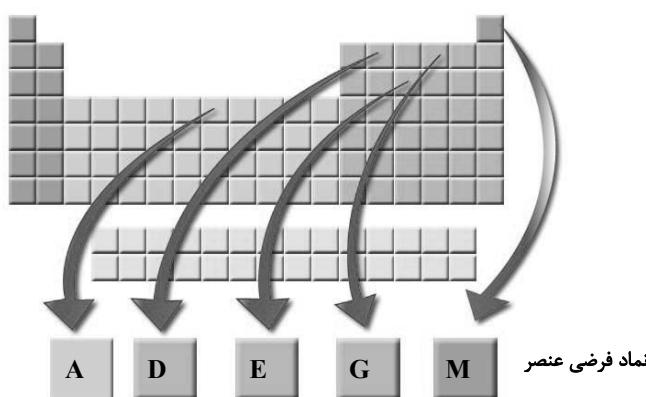
(۱) در یک نمونه طبیعی لیتیم، درصد فراوانی ایزوتوپی از لیتیم که نسبت $\frac{n}{p}$ در آن بزرگ‌تر است، بیشتر می‌باشد.

(۲) در ایزوتوپ‌های یک عنصر هر چه فراوانی یک ایزوتوپ بیشتر باشد، پایداری آن کمتر است.

(۳) در عنصر Tc، با اینکه نسبت $\frac{n}{p}$ کوچک‌تر از ۱/۵ است، اما این عنصر پرتوزا است.

(۴) اغلب هسته‌هایی که نسبت عدد جرمی به عدد اتمی آن‌ها بزرگ‌تر یا مساوی ۲/۵ است، پرتوزا هستند.

۶۸- با توجه به جدول زیر که موقعیت چند عنصر با نماد فرضی را نشان می‌دهد، کدام موارد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

آ) عنصر G یکی از عناصر مشترک در بین ۸ عنصر نسبتاً فراوان زمین و مشتری است.

ب) عنصر A فراوان‌ترین عنصر در زمین و عنصر E دومین عنصر فراوان مشتری می‌باشد.

پ) نماد شیمیایی عنصرهای D و E برخلاف عنصرهای A و M تک حرفی است.

ت) تفاوت عدد اتمی عنصرهای A و E با عدد اتمی منیزیم یکسان است.

۴ (۴) (ب) و (ت)

۳ (۳) (ب) و (پ)

۲ (۲) (آ) و (پ)

۱ (۱) (آ) و (ب)

۶۹- اگر تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌های یون تک اتمی X^{-1} برابر ۱۰ باشد، اختلاف شماره دوره و گروه عنصر X کدام است؟

۱۳ (۴)

۱۲ (۳)

۱۱ (۲)

۱۰ (۱)

۷۰- ۰/۸ گرم از ایزوتوپ یک عنصر شامل $75/25 \times 10^{\circ}$ اتم از آن است اگر بدانیم این عنصر در یازدهمین خانه دوره چهارم جدول قرار دارد در

۱۱- ۰ گرم از آن به تقریب چند مول نوترون وجود دارد؟

۰/۰۴۵ (۳)

۰/۰۵۵ (۱)

۰/۰۳۵ (۴)

۰/۰۶۵ (۳)

۳۰ دقیقه

حسابان (۱)

جبر و معادله

(مجموع جملات دنبالهای
حسابی و هندسی، معادلات درجه
دوم تابعی صفرهای تابع)
صفحه‌های ۹ تا ۹

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس حسابان (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

حسابان (۱) – نگاه به آینده

۷۱- مجموع چند جمله اول دنباله هندسی ...-۱۲, ۲۴, ..., ۶ برابر ۱۰۲۶ است؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۶ (۲)

۱۲ (۱)

۷۲- مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی برابر با $S_n = \frac{\alpha n^2 + 3n}{2}$ می‌باشد. جمله دهم این دنباله کدام است؟

۵۱ (۴)

۵۰ (۳)

۴۹ (۲)

۴۸ (۱)

۷۳- مجموع اعداد دو رقمی مضرب ۹ کدام است؟

۱۱۹۰ (۴)

۹۹۰ (۳)

۵۸۵ (۲)

۴۹۵ (۱)

۷۴- در یک دنباله حسابی ۲۰۰ جمله‌ای، مجموع چهار جمله اول آن ۲۶ و مجموع چهار جمله آخر آن ۲۳۷۸ می‌باشد. مجموع همه جملات این دنباله کدام است؟

۱۰۰۶۰ (۴)

۱۰۶۰۰ (۳)

۶۰۱۰۰ (۲)

۶۰۰۱۰ (۱)

۷۵- در یک دنباله هندسی با روند کاهشی بین چهار جمله اول، رابطه $a_4 = 64$ برقرار است. مجموع شش جمله اول چند برابر جمله اول است؟ (جمله اول مثبت است) $\frac{63}{16}$ (۴) $\frac{63}{128}$ (۳) $\frac{63}{32}$ (۲) $\frac{63}{64}$ (۱)۷۶- در یک دنباله حسابی با ۲۰ جمله، قدرنسبت d و جمله اول -3 ، جملات با شماره زوج را حذف می‌کنیم. اگر نسبت مجموع جملات جدید بهمجموع جملات دنباله اصلی $\frac{1}{3}$ باشد، جمله بیستم دنباله اصلی کدام است؟ $\frac{33}{8}$ (۴) $\frac{41}{8}$ (۳) $\frac{29}{8}$ (۲) $\frac{25}{8}$ (۱)۷۷- اگر $a_n = \frac{1 \times 2 \times 3 \times \dots \times n}{2 \times 4 \times 6 \times \dots \times 2n}$ باشد، حاصل $a_1 + a_2 + \dots + a_{13}$ کدام است؟ $\frac{2^{11}-1}{2^{11}}$ (۴) $\frac{2^{12}-1}{2^{12}}$ (۳) $\frac{2^{13}-1}{2^{13}}$ (۲) $\frac{2^{14}-1}{2^{14}}$ (۱)۷۸- اگر α و β ریشه‌های معادله $x^2 - 7x + 1 = 0$ باشند، حاصل $\alpha^0\alpha + 4\beta$ کدام است؟ ($\alpha > \beta$) $45 - 9\sqrt{5}$ (۴) $49 + 9\sqrt{5}$ (۳) $45 + 9\sqrt{5}$ (۲) $49 - 9\sqrt{5}$ (۱)۷۹- اگر α و β ریشه‌های معادله درجه دوم $x^2 - 5x - 8 = 0$ باشند، حاصل عبارت $A = \frac{\alpha^2 - 5\alpha + \beta^2 - 5\beta}{\alpha\beta}$ کدام است؟

-۶ (۴)

۴ (۳)

-۵ (۲)

۳ (۱)

۸۰- اگر α و β ریشه‌های معادله $4x^2 - 5x - 4 = 0$ باشند، آن‌گاه حاصل $A = -4\alpha^3\beta + 5\beta$ کدام است؟ $\frac{31}{4}$ (۴) $\frac{41}{4}$ (۳) $\frac{9}{4}$ (۲) $\frac{25}{4}$ (۱)

حسابان (۱) - سوالات آشنا

۸۱- اعداد طبیعی فرد را طوری دسته‌بندی می‌کنیم که تعداد جملات هر دسته، برابر شماره آن دسته باشد، یعنی

{۱}، {۳، ۵}، {۷، ۹، ۱۱}، ... در این صورت جمله آخر واقع در دسته شماره چهل، کدام است؟

۱۶۵۱ (۴)

۱۶۳۹ (۳)

۱۵۸۹ (۲)

۱۵۶۳ (۱)

۸۲- در یک دنباله حسابی مجموع بیست جمله اول، سه برابر مجموع دوازده جمله اول آن است. اگر جمله سوم برابر ۶ باشد، جمله دهم کدام

است؟

۳۸ (۴)

۳۶ (۳)

۳۴ (۲)

۳۲ (۱)

۸۳- حاصل عبارت $t = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2}$ ، به ازای $t^{11} + t^9 + t^7 + \dots + t + 1$ کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۸۴- بین دو عدد ۲ و $\sqrt{2}$ ، شش عدد چنان درج شده‌اند که هشت عدد حاصل، دنباله هندسی تشکیل داده‌اند. مجموع این هشت عدد کدام

است؟

۳۶($\sqrt{2} + 1$) (۴)۳۰($\sqrt{2} + 1$) (۳)۴۸ $\sqrt{2}$ (۲)۳۰(۲ + $\sqrt{2}$) (۱)

۸۵- در یک دنباله هندسی، مجموع سه جمله اول ۱۳۶ و مجموع شش جمله اول آن ۱۵۳ است. جمله اول، چند برابر جمله پنجم است؟

۱۶ (۴)

۹ (۳)

۸ (۲)

 $\frac{81}{16}$ (۱)

۸۶- معادله درجه دوم $-3x^3 + (2m-1)x^2 - m = 0$ دارای دو ریشه حقیقی است. اگر مجموع ریشه‌ها با معکوس حاصل ضرب آن دو ریشه برابر باشد، مقدار m کدام است؟

 $-\frac{5}{2}$ (۴)

-۱ (۳)

۳ (۲)

 $\frac{7}{2}$ (۱)

۸۷- اگر α و β ریشه‌های معادله $\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta} = 2x^2 - (m+2)x + 2 - m = 0$ باشند و آنگاه m کدام است؟

(۴) مقداری برای m وجود ندارد.

۷ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۸۸- در معادله $-3x^2 - 15x + m = 0$ ، اگر یکی از ریشه‌ها ۲ واحد از ریشه دیگر بیشتر باشد، m کدام است؟

 $\frac{63}{4}$ (۴) $\frac{59}{4}$ (۳) $\frac{63}{5}$ (۲) $\frac{59}{5}$ (۱)

۸۹- اگر ریشه‌های حقیقی معادله $x^2 - 3x + 2a - 1 = 0$ هم علامت باشند، a کدام عدد زیر نمی‌تواند باشد؟

 $\sqrt{5}$ (۴) $\sqrt{2}$ (۳)

۱/۵ (۲)

۱ (۱)

۹۰- فرض کنید x_1 و x_2 ریشه‌های معادله $x^2 - 4 = \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$ باشند. ریشه‌های کدام معادله $x^2 + x_1^2 + x_2^2$ است؟

 $4x^2 + 51x = 197$ (۴) $4x^2 = 51x + 197$ (۳) $4x^2 + 51x = 221$ (۲) $4x^2 = 51x + 221$ (۱)

۱۵ دقیقه

هندسه (۲)
دایره
(مفاهیم اولیه و زاویه‌ها در
دایره تا ابتدای زاویه ظلی)
صفحه‌های ۹ تا ۱۴

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

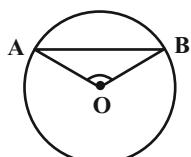
لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس هندسه (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

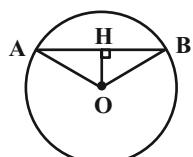
هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندسه (۲) – نگاه به آینده

۹۱- در شکل زیر اگر شعاع دایره برابر ۴ و طول کمان $\widehat{AB}$ برابر $\frac{10\pi}{3}$ باشد، اندازه زاویه $A\hat{O}B$ چند درجه است؟ (O مرکز دایره است).

 105° (۱) 120° (۲) 135° (۳) 150° (۴)

۹۲- در دایره‌ای به شعاع ۶ واحد مفروض است. اگر زاویه $A\hat{O}B = 120^\circ$ باشد، فاصله نقطه O (مرکز دایره) از وتر AB کدام است؟

۳ (۱)

 $3\sqrt{2}$ (۲) $3\sqrt{3}$ (۳) $\frac{9}{2}$ (۴)

۹۳- طول وتری از دایره C'(O, ۱۰) که بر دایره C(O, ۸) مماس باشد، کدام است؟

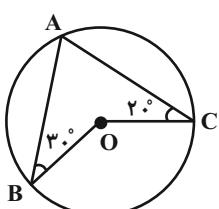
۸ (۱)

۱۲ (۴)

۶ (۲)

۱۰ (۳)

۹۴- در شکل مقابل نقطه O مرکز دایره است. اندازه زاویه A چند درجه است؟

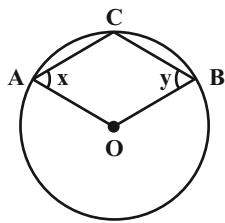
۴۰ (۱)

۵۰ (۲)

۴۵ (۳)

۵۵ (۴)

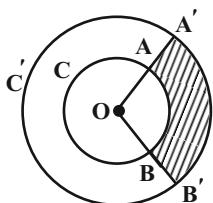
۹۵- در شکل زیر O مرکز دایره است. اندازه کمان $\widehat{ACB}$ برابر کدام است؟

 $x + y$ (۱) $180^\circ - x - y$ (۲) $90^\circ + x + y$ (۳) $360^\circ - 2x - 2y$ (۴)

۹۶- مطابق شکل زیر دو دایره $C(O, \delta)$ و $C'(O', \delta')$ مفروض‌اند. اگر طول کمان $A'B'$ برابر $\frac{10\pi}{3}$ باشد، مساحت ناحیه سایه‌زده کدام است؟

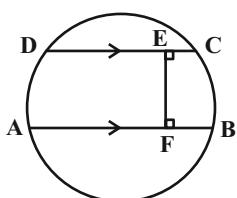
۲۷ (۱)

 $\frac{4\pi}{3}$ (۲)

۷۷ (۳)

 $\frac{25\pi}{3}$ (۴)

۹۷- در شکل زیر دو وتر AB و CD موازی یکدیگرند و پاره‌خط EF بر هر دوی آن‌ها عمود است. اگر $AF = 4$ و $CE = 2$ باشد، طول

پاره‌خط BF کدام است؟

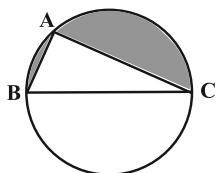
۲ (۱)

۲/۲۵ (۲)

۲/۵ (۳)

۳ (۴)

۹۸- در دایره زیر، $\widehat{AB} = \frac{\widehat{AC}}{5} = \frac{\widehat{BC}}{6}$ است. اگر شعاع دایره ۲ واحد باشد، مجموع مساحت قسمت‌های هاشور‌خورده کدام است؟

۴π-۱ (۲)

۴π-۲ (۴)

۲π-۱ (۱)

۲π-۲ (۳)

۹۹- در دایره‌ای به قطر AB ، وتر AC با قطر AB زاویه 64° می‌سازد. نقطه D روی کمان BC طوری انتخاب می‌کنیم که زاویه BAD چند

درجه است؟

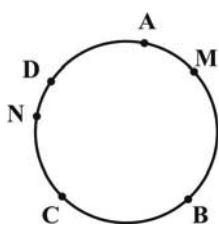
۳۶ (۲)

۳۸ (۱)

۳۲ (۴)

۳۴ (۳)

۱۰۰- در شکل مقابل نقاط A, B, C, D روی دایره چنان قرار دارند که $\widehat{AMB} + \widehat{CND} = 180^\circ$ باشد. اگر $\frac{AB}{CD} = 2$ است اگر $\widehat{AMB} + \widehat{CND} = 180^\circ$ باشد آن‌گاه مساحت دایره چند برابر مجدد

طول وتر CD است؟ $\frac{3\pi}{4}$ (۲) $\frac{4\pi}{3}$ (۱) $\frac{4\pi}{5}$ (۴) $\frac{5\pi}{4}$ (۳)

۱۵ دقیقه

فیزیک (۲)

الکتروسکوپی ساکن
 (تا ابتدای میدان الکتریکی)
 حاصل از یک ذره باردار)
 صفحه‌های ۱ تا ۱۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس فیزیک (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

فیزیک (۲) - نگاه به آینده

- ۱۰۱- الکتروسکوپی با بار منفی مفروض است. میله رسانای دارای بار مثبت را به کلاهک آن تماس می‌دهیم (میله دارای دسته عایق است). زاویه بین ورقه‌های الکتروسکوپ پس از تعادل الکترواستاتیکی نسبت به حالت اولیه چگونه تغییر می‌کند؟

(۲) کاهش

(۱) افزایش

(۴) تمام موارد ممکن است.

(۳) ثابت

- ۱۰۲- چه تعداد از مقادیر زیر می‌تواند مربوط به بار الکتریکی یک جسم باشد؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19} C$)

ت) $8 \times 10^{-19} C$ پ) $11/2 \times 10^{-18} C$ ب) $8/2 \times 10^{-18} C$ الف) $5/4 \times 10^{-18} C$

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

- ۱۰۳- جسم A، جسم B را دفع می‌کند. جسم B، جسم C را دفع می‌کند و جسم C جسم D را جذب می‌کند. چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است.

الف) بار جسم A و B همنام است.

ب) جسم A جسم D را حتماً جذب می‌کند.

پ) جسم B قطعاً باردار است.

ت) جسم D جسم B را حتماً دفع می‌کند.

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

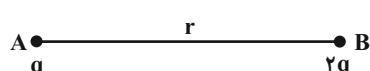
- ۱۰۴- باردار شدن اجسام در اثر مالش ...

(۱) فقط برای اجسام رسانا است.

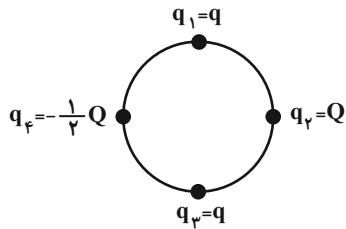
(۳) فقط برای یک جسم نارسانا و یک جسم رسانا است.

(۴) تمام اجسام در اثر مالش تا اندازه‌ای بار الکتریکی خالص پیدا می‌کنند.

- ۱۰۵- مطابق شکل دو ذره با بارهای الکتریکی مثبت q و $2q$ در فاصله r از هم قرار دارند و به هم نیروی الکتریکی F وارد می‌کنند. اگر با انتقال الکترون بین دو ذره، بار ذره در نقطه B به $-3q$ - برسد، نیرویی که دو ذره در فاصله $2r$ به هم وارد می‌کنند چند برابر نیرویی است که قبل از انتقال الکترون در فاصله r به یکدیگر وارد می‌کردند؟

 $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{9}{2}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۱) $\frac{9}{4}$ (۳)

۱۰۶- چهار ذره باردار با فاصله‌های مساوی از هم مطابق شکل زیر روی محیط دایره قرار دارند. برایند نیروهای وارد بر q_2 صفر است. $\frac{Q}{q}$ کدام است؟

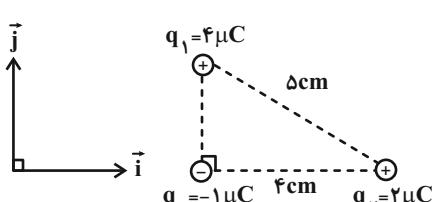
(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۱۰۷- مطابق شکل زیر بارهای q_1 , q_2 و q_3 در رأس‌های مثلث قائم‌الزاویه‌ای ثابت شده‌اند. بردار نیروی الکتریکی خالص وارد بر بار q_3 در SI

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۱۰۸- یکای میدان الکتریکی در SI کدام است؟

نیوتن
کولن

(۱) ولت

کولن
ثانیه

(۲) کولن × ولت

۱۰۹- دو بار همنام و هماندازه q در فاصله r از یکدیگر قرار دارند. چند درصد از یکی از بارها را برداشته و به دیگری اضافه کنیم تا در همان

فاصله r ، اندازه نیروی الکتریکی بین دو بار $\frac{24}{25}$ برابر گردد؟

(۱)

(۲)

(۳)

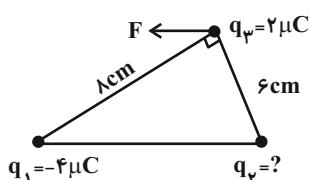
(۴)

(۵)

۱۱۰- سه بار نقطه‌ای مطابق شکل روی رأس‌های یک مثلث قائم‌الزاویه ثابت شده‌اند. برایند نیروهایی الکتریکی که بارهای q_1 و q_2 بر بار q_3 وارد

می‌کنند ($\vec{F}$) موازی با وتر مثلث است. بار q_2 چند میکروکولن است؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۱۰ دقیقه

شیمی (۲)
قدر هدایای زیینی را
بدانیم
(از ابتدای فصل تا ابتدای
رفتار عنصرها و شعاع اتم)
صفحه‌های ۱ تا ۱۰

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **شیمی (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

شیمی (۲) – نگاه به آینده

۱۱۱- چند مورد از مطالب زیر درباره فرایند تولید دوچرخه، درست است؟

آ) با فراورده برخی مواد طبیعی بدون دورریز، قطعات دوچرخه ساخته می‌شوند.

ب) برخی مواد استفاده شده در ساخت دوچرخه، از کره زمین به دست می‌آیند.

پ) برای ساخت دوچرخه از فلزی استفاده می‌شود که گسترش صنعت خودرو، مدیون آن است.

ت) با گذشت زمان، تایر دوچرخه برخلاف قطعات فولادی تجزیه شده و به طبیعت باز می‌گردد.

(۱) ۴

(۲) ۲

(۳) ۱

(۴) ۳

۱۱۲- در ارتباط با عناصر دوره ۲ تا ۶ گروه چهاردهم جدول تناوبی چند مورد از موارد داده شده جای خالی را به درستی کامل کند؟
در این محدوده ...

• نسبت تعداد عناصر غیرفلزی به عناصر فلزی برابر با ۱/۵ است.

• نسبت تعداد عناصری که رسانایی الکتریکی دارند به عناصری که رسانایی گرمایی دارند، بزرگتر از نسبت تعداد عناصری که الکترون به اشتراک می‌گذارند به عناصری است که الکترون می‌دهند.

• اختلاف تعداد عناصری که سطح صیقلی ندارند با عناصری که رسانای گرمایی هستند برابر با تعداد عناصری است که چکش خوار نیستند.

• هر عنصری که رسانایی گرمایی دارد سطح صیقلی نیز دارد.

• هر عنصری که چکش خوار نیست الکترون به اشتراک می‌گذارد و دارای رسانایی الکتریکی است.

(۱) ۳

(۲) ۵

(۳) ۴

(۴) ۲

۱۱۳- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

۱) ورقه‌های فلزی که از آن برای ساخت بدنه دوچرخه استفاده می‌شود، از فراوری سنگ معدن آن ایجاد می‌شوند.

۲) توزیع غیریکنواخت منابع مختلف در بسیاری از نقاط کره زمین، باعث پیداپیش تجارت جهانی شده است.

۳) در سال‌های اخیر، میزان استخراج و مصرف مواد معدنی، بیشتر از سوختهای فسیلی بوده است.

۴) بررسی تمدن‌ها از گذشته تاکنون نشان می‌دهد توسعه جوامع انسانی به کشف و شناخت مواد گره خورده است.

۱۱۴- چند مورد از موارد داده شده در ارتباط با عناصر دوره سوم جدول تناوبی نادرست می‌باشد؟

- نسبت تعداد عناصر فلزی با نماد دو حرفی به عناصر نافلزی با نماد تک حرفی برابر با ۱/۵ است.

- تعداد عناصری که رسانایی الکتریکی دارند از تعداد عناصری که الکترون به اشتراک می‌گذارند بیشتر است.

- رادیوایزوتوپ یکی از عناصر این دوره در ایران ساخته شده است.

- با افزایش تعداد پروتون‌ها و لایه‌های الکترونی در این دوره خصلت نافلزی افزایش می‌یابد.

- آرایش الکترونی تنها دو عنصر این دوره دارای زیرلایه نیمه‌پر است.

(۱) ۴

(۲) ۲

(۳) ۱

(۴) ۳

(۵) ۲

(۶) ۱

(۷) ۴

(۸) ۳

(۹) ۲

(۱۰) ۱

(۱۱) ۳

(۱۲) ۴

(۱۳) ۳

(۱۴) ۲

(۱۵) ۱

(۱۶) ۳

(۱۷) ۲

(۱۸) ۱

(۱۹) ۳

(۲۰) ۲

(۲۱) ۱

(۲۲) ۳

(۲۳) ۲

(۲۴) ۱

(۲۵) ۳

(۲۶) ۲

(۲۷) ۱

(۲۸) ۳

(۲۹) ۲

(۳۰) ۱

(۳۱) ۳

(۳۲) ۲

(۳۳) ۱

(۳۴) ۳

(۳۵) ۲

(۳۶) ۱

(۳۷) ۳

(۳۸) ۲

(۳۹) ۱

(۴۰) ۳

(۴۱) ۲

(۴۲) ۱

(۴۳) ۳

(۴۴) ۲

(۴۵) ۱

(۴۶) ۳

(۴۷) ۲

(۴۸) ۱

(۴۹) ۳

(۵۰) ۲

(۵۱) ۱

(۵۲) ۳

(۵۳) ۲

(۵۴) ۱

(۵۵) ۳

(۵۶) ۲

(۵۷) ۱

(۵۸) ۳

(۵۹) ۲

(۶۰) ۱

(۶۱) ۳

(۶۲) ۲

(۶۳) ۱

(۶۴) ۳

(۶۵) ۲

(۶۶) ۱

(۶۷) ۳

(۶۸) ۲

(۶۹) ۱

(۷۰) ۳

(۷۱) ۲

(۷۲) ۱

(۷۳) ۳

(۷۴) ۲

(۷۵) ۱

(۷۶) ۳

(۷۷) ۲

(۷۸) ۱

(۷۹) ۳

(۸۰) ۲

(۸۱) ۱

(۸۲) ۳

(۸۳) ۲

(۸۴) ۱

(۸۵) ۳

(۸۶) ۲

(۸۷) ۱

(۸۸) ۳

(۸۹) ۲

(۹۰) ۱

(۹۱) ۳

(۹۲) ۲

(۹۳) ۱

(۹۴) ۳

(۹۵) ۲

(۹۶) ۱

(۹۷) ۳

(۹۸) ۲

(۹۹) ۱

(۱۰۰) ۳

(۱۰۱) ۲

(۱۰۲) ۱

(۱۰۳) ۳

(۱۰۴) ۲

(۱۰۵) ۱

(۱۰۶) ۳

(۱۰۷) ۲

(۱۰۸) ۱

(۱۰۹) ۳

(۱۱۰) ۲

(۱۱۱) ۱

(۱۱۲) ۳

(۱۱۳) ۲

(۱۱۴) ۱

(۱۱۵) ۳

(۱۱۶) ۲

(۱۱۷) ۱

(۱۱۸) ۳

(۱۱۹) ۲

(۱۱۱۰) ۱

(۱۱۱۱) ۳

(۱۱۱۲) ۲

(۱۱۱۳) ۱

(۱۱۱۴) ۳

(۱۱۱۵) ۲

(۱۱۱۶) ۱

(۱۱۱۷) ۳

(۱۱۱۸) ۲

(۱۱۱۹) ۱

(۱۱۱۱۰) ۳

(۱۱۱۱۱) ۲

(۱۱۱۱۲) ۱

(۱۱۱۱۳) ۳

(۱۱۱۱۴) ۲

(۱۱۱۱۵) ۱

(۱۱۱۱۶) ۳

(۱۱۱۱۷) ۲

(۱۱۱۱۸) ۱

(۱۱۱۱۹) ۳

(۱۱۱۱۱۰) ۲

(۱۱۱۱۱۱) ۱

(۱۱۱۱۱۲) ۳

(۱۱۱۱۱۳) ۲

(۱۱۱۱۱۴) ۱

(۱۱۱۱۱۵) ۳

(۱۱۱۱۱۶) ۲

(۱۱۱۱۱۷) ۱

(۱۱۱۱۱۸) ۳

(۱۱۱۱۱۹) ۲

(۱۱۱۱۱۱۰) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱) ۳

(۱۱۱۱۱۱۲) ۲

(۱۱۱۱۱۱۳) ۱

(۱۱۱۱۱۱۴) ۳

(۱۱۱۱۱۱۵) ۲

(۱۱۱۱۱۱۶) ۱

(۱۱۱۱۱۱۷) ۳

(۱۱۱۱۱۱۸) ۲

(۱۱۱۱۱۱۹) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۰) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۲) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۳) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۴) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۵) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۶) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۷) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۸) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۹) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۰) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۲) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۳) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۴) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۵) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۶) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۷) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۸) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۹) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۰) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۲) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۳) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۴) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۵) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۶) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۷) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۸) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۹) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۰) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۲) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۳) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۴) ۲

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۵) ۱

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۶) ۳

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۷) ۲

۱۱۶- چند مورد از عبارت‌های داده شده نادرست است؟

- الف) علم شیمی را می‌توان تنها مطالعه هدف‌دار رفتار عنصرها و مواد برای یافتن روند و الگوهای رفتار فیزیکی و شیمیایی آن‌ها دانست.
- ب) بررسی رنگ شعله و طیف نشری خطی یک ماده می‌تواند در تشخیص نوع عناصر فلزی به کار رفته در یک ماده کمک‌کننده باشد.
- پ) عناصر فلزی در چهار دسته و عناصر شبه فلزی تنها در یک دسته از جدول دوره‌ای قرار گرفته‌اند.
- ت) جدول دوره‌ای این امکان را به شیمی‌دان‌ها می‌دهد تا الگوهای رفتار عنصرها را آشکار نمایند.

(۱) ۲

(۲) ۴

(۳)

۱۱۷- نمودار رو به رو را به تغییر تقریبی چند ویژگی زیر در میان عناصر گروه ۱۴ می‌توان نسبت داد؟

الف) خاصیت فلزی

ب) تمایل به از دست دادن الکترون

د) رسانایی الکتریکی

ج) تعداد لایه‌های الکترونی

ه) شکنندگی

(۳) ۵

(۴) ۳

(۳)

۱۱۸- همه عبارت‌های زیر نادرست هستند، به جز ...

۱) همه عنصر یک گروه دارای شمار الکترون‌های ظرفیت یکسان هستند.

۲) عنصرها در جدول تناوبی، براساس بنیادی ترین ویژگی آن‌ها یعنی جرم اتمی چیده شده‌اند.

۳) نسبت شمار عناصر نافلزی به شبه‌فلزی در گروه ۱۴ با نسبت شمار عناصر نافلزی به کل عناصر در دوره سوم جدول تناوبی برابر است.

۴) از میان عناصر ۴ دوره اول، بیش از ۵۰٪ عنصرها از دسته p هستند.

۱۱۹- با توجه به جدول زیر که نشان‌دهنده بخشی از جدول دوره‌ای عنصرها می‌باشد، عبارت کدام گزینه نادرست است؟ (نماد عنصر فرضی است).

گروه \ دوره	۱	۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۲	A	B			H		L	
۳	D	E		G	I		M	N
۴	F				J	K		

۱) عنصر L، بیشترین خاصیت نافلزی را در بین تمام عنصر و عنصر N، کمترین واکنش‌پذیری را در دوره سوم جدول تناوبی دارد.

۲) تعداد زیرلایه‌های اشغال شده اتم عنصر K، چهار تا بیشتر از این تعداد در اتم عنصر E است.

۳) عنصری با خواص مشابه عنصر G، نقش برجسته‌ای در گسترش صنایع الکترونیک داشته است.

۴) خواص فیزیکی عنصر ژرمانیم با خواص فیزیکی ۶ عنصر از عنصر این جدول مشابه است.

۱۲۰- کدام موارد از مطالبات زیر، در مورد X_۲ و Z_۲ نادرست هستند؟

آ) هر دو عنصر براق هستند و رسانای جریان الکتریکی هستند.

ب) هر دو عنصر بر اثر ضربه تغییر شکل می‌دهند و قابلیت ورقه شدن دارند.

پ) شماره دوره این عنصرها با شمار زیرلایه‌های دو الکترونی اتم این عنصرها برابر است.

ت) هر دو عنصر تمایل دارند در واکنش با نافلزهای الکترون از دست بدهنند.

ث) در میان عنصر هم‌گروه عنصر Z، عنصر فلزی، نافلزی و شبه‌فلزی دیده می‌شود و در میان عنصر هم‌گروه عنصر X، عنصر نافلزی دیده نمی‌شود.

(۱) (آ)، (ب) و (پ)

(۲) (آ)، (ت) و (ث)

(۳) (آ)، (ت) و (ث)

پدیدآورندگان آزمون ۳۰ تیر

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام طراحان	نام درس
محمد حمیدی - فرزانه پورعلیرضا - علی آزاد - حمید علیزاده - محمدابراهیم توزنده جانی - ایمان نخستین - علی بهره مندپور - وحید راحتی - احسان غنی زاده	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
رحیم مشتاق نظم - افшин خاصه خان - سینا محمدپور - رضا عباسی اصل - امیرحسین ابو محبوب - محبوبه بهادری - محمدابراهیم توزنده جانی - حنانه اتفاقی - محمد خندان - سامان اسپهرم - مجید علایی نسب	هندسه (۱) و (۲)
علی پیراسته - محمد رضا شیروانی زاده - بهنام دیباچی - زهره آقامحمدی - حسین مخدومی - شهرام آموزگار - عبدالرضا امینی نسب - سعید اردام - پوریا علاقه مند - مهدی باغستانی - معصومه افضلی - سعید منبری - امیر ستارزاده	فیزیک (۱) و (۲)
منصور سلیمانی ملکان - پویا رستگاری - عباس هنرجو - هدی بهاری پور - امیر حاتمیان - محمد عظیمان زواره - حمید ذبحی - علیرضا کیانی دوست - محسن هادی - امیرحسین قرائی - امیرحسین مرتضوی - ایمان حسین نژاد	شیمی (۱) و (۲)

گروه‌سازکاران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	گروه ویراستاری	مسئول درس مستندسازی
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	ایمان چینی فروشان	ایمان چینی فروشان	حمدیرضا رحیم خانلو، مهرداد ملوندی، عادل حسینی	سمیه اسکندری
هندسه (۱) و (۲)	امیرحسین ابو محبوب	امیرحسین ابو محبوب	مهرداد ملوندی	علیرضا همایون خواه
فیزیک (۱) و (۲)	معصومه افضلی	معصومه افضلی	حمید زرین کفش، زهره آقامحمدی باپک اسلامی	احسان صادقی
شیمی (۱) و (۲)	پویا رستگاری	پویا رستگاری	جواد سوری لکی، هدی بهاری پور	امیرحسین مرتضوی

گروه فنی و تولید

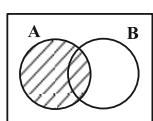
بابک اسلامی	مدیر گروه
لیلا نورانی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محیا اصغری	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
مسئول دفترچه: سمیه اسکندری	
فاطمه علی یاری	حروف تکاری و صفحه آرایی
حمید محمدی	ناظارت چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

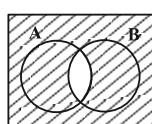

جدا از هم نبودن سایر گزینه‌ها را با نمودار ون بررسی می‌کنیم:

گزینه «۲»:

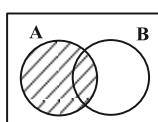

A

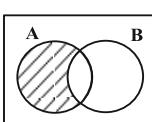

$(A \cap B)'$

گزینه «۳»:

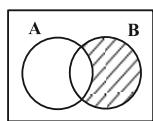

A

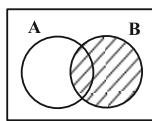

$A \cap B'$

گزینه «۴»:

$B - A$

B

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه‌های ۱ تا ۱۰)

(علی‌آزاد)

«۴ - گزینه»

الگوی خطی: $t_n = an + b$

$$\begin{cases} t_2 = -22 \Rightarrow 2a + b = -22 \\ t_5 = -7 \Rightarrow 5a + b = -7 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a = 5, b = -32 \Rightarrow t_n = 5n - 32$$

$$2 \leq 5n - 32 \leq 10 \Rightarrow 34 \leq 5n \leq 42 \Rightarrow \begin{cases} n = 7 \\ n = 8 \end{cases}$$

$$\begin{cases} t_2 = -7 \\ t_5 = -22 \end{cases}$$

در این حالت مقدار هیچ جمله‌ای در بازه $[2, 10]$ قرار نمی‌گیرد.

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

ریاضی (۱) - نکاه به گذشته

۱ - گزینه «۳»

(مقدمه‌سازی)

$$\emptyset' = U \Rightarrow A - \emptyset' = A - U = \emptyset$$

$$A \cap A' = \emptyset, U - A = A'$$

همچنین داریم:

بنابراین حاصل عبارت داده شده برابر است با:

$$\emptyset \cup \emptyset \cup A' = A'$$

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه‌های ۱ تا ۱۰)

۲ - گزینه «۱»

(مقدمه‌سازی)

$$\underbrace{n(A) + n(B)}_{\text{تنهی و الیال}} - 2n(A \cap B) = 70$$

دقیقایکی از این دو ورزش

$$40 + 50 - 2x = 70 \Rightarrow -2x = 70 - 90$$

$$\Rightarrow -2x = -20 \Rightarrow x = 10$$

$$\underbrace{n(A' \cap B')}_{\text{نه و الیال نه تنهی}} = n((A \cup B)')$$

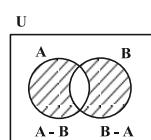
$$\begin{aligned} &= n(U) - n(A \cup B) = n(U) - n(A) - n(B) + n(A \cap B) \\ &= 150 - 40 - 50 + 10 = 70 \end{aligned}$$

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰)

۳ - گزینه «۱»

اگر نمودار ون را رسم کنیم، می‌بینیم که دو مجموعه A - B و B - A و

هیچ عضو مشترکی ندارند و جدا از هم هستند.

$$= \left(\frac{1}{a_3} - \frac{1}{a_4} \right) + \left(\frac{1}{a_4} - \frac{1}{a_5} \right) + \cdots + \left(\frac{1}{a_{99}} - \frac{1}{a_{100}} \right)$$

$$= \frac{1}{a_3} - \frac{1}{a_{100}} = \frac{1}{3+10} - \frac{1}{3+495} = \frac{485}{6474}$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

«۵» گزینه

(محمد ابراهیم تووزنده‌بانی)

$$a_3 = 2^{3a+b} = 1024 = 2^{10} \Rightarrow 3a+b = 10 \quad (*)$$

$$r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{2^{2a+b}}{2^{a+b}} = 2^a = \lambda = 2^3 \Rightarrow a = 3$$

$$\xrightarrow{(*)} 1+b = 10 \Rightarrow b = 1$$

$$b_n = bn+a \xrightarrow{\frac{a=3}{b=1}} b_n = n+3 \Rightarrow b_{20} = 23$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(محمد ابراهیم تووزنده‌بانی)

«۶» گزینه

جملات متولی دنباله هندسی را a , aq و aq^2 در نظر می‌گیریم، لذا طبق

فرض سوال، $5a, 10aq, 20aq^2$ تشکیل دنباله حسابی می‌دهند.

$$10aq = \frac{5a + 20aq^2}{2} \Rightarrow 20aq = 5a + 20aq^2$$

$$\xrightarrow{\div 5a} 4q = 1 + 4q^2 \Rightarrow 4q^2 - 4q + 1 = 0 \Rightarrow q = \frac{1}{2}$$

با فرض $q = \frac{1}{2}$ جملات دنباله حسابی به صورت $5a, 5a, 5a$ و $5a$ در می‌آیند.

حال طبق فرض سوال مجموع ۳ جمله دنباله حسابی 30 است، لذا:

$$5a + 5a + 5a = 30 \Rightarrow 15a = 30 \Rightarrow a = \frac{30}{15} = 2$$

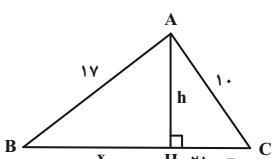
لذا جملات دنباله هندسی $2, 1, \frac{1}{2}$ و $\frac{1}{4}$ به ترتیب با جایگذاری $a = 2$

$$2, 1, \frac{1}{2} \Rightarrow 2+1+\frac{1}{2} = \frac{7}{2} \quad \text{و } q = \frac{1}{2} \text{ برابر است با:}$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(ایمان نفستین)

«۶» گزینه

$$\begin{cases} x^2 + h^2 = 17^2 = 289 \\ (21-x)^2 + h^2 = 10^2 = 100 \end{cases}$$

(محمد ابراهیم تووزنده‌بانی)

«۶» گزینه

اگر n , m و 3 , سه جمله متولی دنباله هندسی باشند، داریم:

$$m^3 = 3n \quad (1)$$

اگر $\frac{3}{2}$ سه جمله متولی دنباله حسابی باشند، داریم:

$$2m = n + \frac{5}{3} \quad (2)$$

$$2m = \frac{m^3}{3} + \frac{5}{3}$$

$$\Rightarrow m^2 - 6m + 5 = 0 \Rightarrow m = 1, 5$$

از طرفی چون دنباله $3, m$ و n دنباله هندسی غیرافزایشی است، پس

$$m = 1 \Rightarrow 3n = 1 \Rightarrow n = \frac{1}{3}$$

نمی‌تواند ۵ باشد، بنابراین:

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(محمد ابراهیم تووزنده‌بانی)

«۷» گزینه

چون قدرنیت دنباله 5 است پس تفاضل هر ۲ جمله متولی برابر 5 است،

لذا:

$$\frac{a_4 - a_3}{a_3 a_4} + \frac{a_5 - a_4}{a_4 a_5} + \cdots + \frac{a_{100} - a_{99}}{a_{99} a_{100}}$$

(کتاب آبی)

«۱۲- گزینه»

مجموعه A زیرمجموعه یک مجموعه نامتناهی است، بنابراین می‌تواند متناهی یا نامتناهی باشد، پس $A \cap B = A$ می‌تواند متناهی یا نامتناهی باشد. به همین ترتیب $B - A$ نیز می‌تواند متناهی یا نامتناهی باشد و از آنجا که $A \cup B = B$ همواره متناهی و همواره نامتناهی است.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۵ تا ۷)

(کتاب آبی)

«۱۳- گزینه»

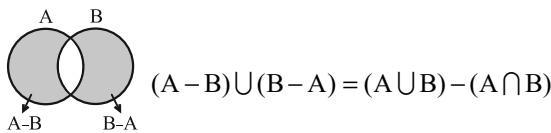
طبق فرض مسئله، داریم:

$$((A - B) \cup (B - A))' = A \cap B$$

می‌دانیم متمم متمم یک مجموعه با خود مجموعه برابر است، پس اگر از طرفین تساوی بالا متمم بگیریم، داریم:

$$(A - B) \cup (B - A) = (A \cap B)' \quad (*)$$

از طرفی با توجه به نمودار ون مقابل، داریم:

با جایگذاری در رابطه‌ی (*) خواهیم داشت:

$$(A \cup B) - (A \cap B) = S - (A \cap B) \Rightarrow A \cup B = S$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

(کتاب آبی)

«۱۴- گزینه»

با توجه به اطلاعات مسئله نمودار ون رسم شده را داریم که در آن x تعداد نفراتی است که در هیچ‌یک از دو گروه عضو نیستند. از آنجا که تعداد کل نفرات ۳۹ نفر است، داریم:

نفرات ۳۹ نفر است، داریم:

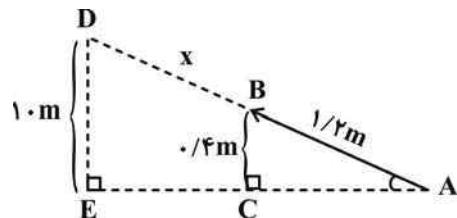
$$\Rightarrow \begin{cases} x^2 + h^2 = 289 & (1) \\ 441 - 42x + x^2 + h^2 = 100 & (2) \end{cases}$$

$$\Rightarrow 441 - 42x + 289 = 100 \Rightarrow x = 15$$

$$\Rightarrow 15^2 + h^2 = 289 \Rightarrow h = 8 \Rightarrow \tan B = \frac{8}{15}$$

(ریاضی ا- مثلثات- صفحه‌های ۵ تا ۷)

(علی پوره مندپور)

«۱۰- گزینه»

$$\sin A = \frac{BC}{AB} = \frac{DE}{AD}$$

$$\frac{1/4}{1/2} = \frac{1}{AD} \Rightarrow AD = 3$$

$$\Rightarrow BD = AD - AB = 3 - 1/2 = 2.5$$

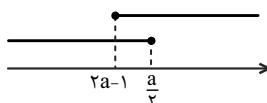
(ریاضی ا- مثلثات- صفحه‌های ۵ تا ۷)

ریاضی (۱)- سوالات آشنا

(کتاب آبی)

«۱۱- گزینه»

نمایش هندسی بازه‌ها می‌تواند به صورت زیر باشد:

برای اینکه اجتماع دو بازه فوق برابر با مجموعه اعداد حقیقی شود، باید:

$$2a - 1 \leq \frac{a}{2} \Rightarrow 2a - \frac{a}{2} \leq 1 \Rightarrow \frac{3a}{2} \leq 1 \Rightarrow a \leq \frac{2}{3}$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۳ تا ۵)

$$1, \boxed{\quad}, \dots, \boxed{\quad}, 81$$

$$\begin{aligned} t_n &= t_1 + (n-1)d \Rightarrow 81 = 1 + (n-1)(16) \Rightarrow 16n = 96 \\ \Rightarrow n &= 6 \end{aligned}$$

پس دنباله ۶ جمله دارد و ۴ جمله بین ۱ و ۸۱ قرار می‌گیرد.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(کتاب آبی)

«۱۷- گزینه»

سه جمله متولی $x+2, x, x-1$ را در نظر می‌گیریم. جمله وسط، واسطه هندسی دو جمله قبل و بعد خود است، بنابراین:

$$x^2 = (x-1)(x+2) \Rightarrow x^2 = x^2 + x - 2 \Rightarrow x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow x = 2$$

بنابراین سه جمله وسط به صورت ۲، ۱، ۰ است. قدر نسبت برابر با تقسیم

دو جمله متولی بر هم است، بنابراین: $\frac{2}{1} = 2$ ، پس خواهیم داشت:

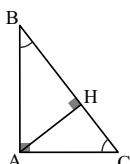
$$\begin{array}{ccccccc} \times 2 & \times 2 & \times 2 & \times 2 & & & \\ \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & & & \\ y, & 1, & 2, & 4, & & & z \end{array}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} y \times 2 = 1 \Rightarrow y = \frac{1}{2} \\ 4 \times 2 = z \Rightarrow z = 8 \end{cases} \Rightarrow xyz = (2)\left(\frac{1}{2}\right)(8) = 8$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(کتاب آبی)

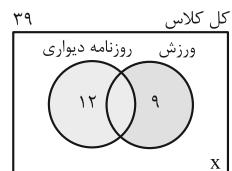
«۱۸- گزینه»

$$\Delta ABH : \tan \hat{B} = \frac{AH}{BH} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{AH}{BH} \Rightarrow AH = \frac{3}{4} BH$$

$$AB^2 = BH^2 + AH^2 \quad \text{قضیه فیثاغورس در مثلث}$$

$$12 + 9 + x = 39 \Rightarrow x = 18$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۱ تا ۱۳)

(کتاب آبی)

«۱۵- گزینه»

راه حل اول: می‌توان الگو را به صورت زیر در نظر گرفت:

$$\begin{array}{ccccccc} \textcircled{1} & \textcircled{2} & \textcircled{3} & & & \dots & (n) \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & & & & \downarrow \\ 2 \times 2 + 1 & 2 \times 3 + 2 & 2 \times 4 + 3 & & & & 2 \times (n+1) + n \end{array}$$

بنابراین جمله عمومی الگو به صورت $a_n = 2(n+1) + n$ یا

$a_n = 3n + 2$ است که تعداد نقطه‌ها در شکل دوازدهم برابر خواهد بود

$$a_{12} = 3 \times 12 + 2 = 38$$

راه حل دوم: با دقت در شکل می‌بینیم که در هر مرحله ۳ نقطه به نقطه‌های

قبلی اضافه می‌شود. پس الگوی آن خطی است و می‌توان تعداد نقطه‌ها را به

صورت $a_n = 3n + b$ در نظر گرفت. از طرفی $a_1 = 5$ است، پس:

$$3 + b = 5 \quad \text{در نتیجه: } b = 2, \text{ پس داریم:}$$

$$a_n = 3n + 2 \Rightarrow a_{12} = 3 \times 12 + 2 = 38$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(کتاب آبی)

«۱۶- گزینه»

تفاضل دو جمله متولی دنباله حسابی، همان قدرنسبت است، پس:

$$d = 16$$

اگر جمله اول را $t_1 = 1$ و جمله آخر را $t_n = 81$ در نظر بگیریم، خواهیم

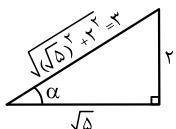
داشت:

پس برای تعیین طول AH ، نیاز به دانستن مقدار سینوس زاویه C داریم.

مثلث قائم‌الزاویه شکل زیر نشان می‌دهد که اگر کتانژانت زاویه‌ای $\frac{\sqrt{5}}{2}$

باشد، سینوس آن $\frac{2}{3}$ است، پس:

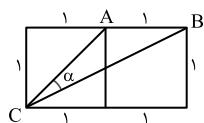

$$\xrightarrow{(*)} AH = 96 \times \frac{2}{3} = 32 \times 2 = 64$$

(ریاضی ا- مثالات- صفحه‌های ۵۲۹ ۵۳۵)

(کتاب آبی)

«گزینه» ۲۰

واضح است که مساحت مثلث ABC برابر $\frac{1}{2}$ است. از طرفی داریم:

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} BC \cdot AC \cdot \sin \alpha$$

هم‌چنین به‌سادگی از رابطه فیثاغورس به‌دست می‌آید که $BC = \sqrt{5}$ و

است؛ بنابراین:

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \sqrt{5} \cdot \sqrt{2} \cdot \sin \alpha \Rightarrow \sin \alpha = \frac{1}{\sqrt{10}} = \frac{\sqrt{10}}{10}$$

(ریاضی ا- مثالات- صفحه‌های ۵۲۹ ۵۳۵)

$$\Rightarrow 4^2 = BH^2 + \left(\frac{3}{4} BH\right)^2 \Rightarrow 16 = \frac{25}{16} BH^2$$

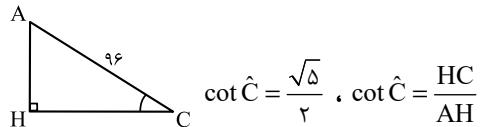
$$\Rightarrow BH = \sqrt{\frac{16 \times 16}{25}} = \frac{16}{5}$$

(ریاضی ا- مثالات- صفحه‌های ۵۲۹ ۵۳۵)

(کتاب آبی)

«گزینه» ۱۹

راه حل اول:

$$\Rightarrow \frac{HC}{AH} = \frac{\sqrt{5}}{2} \Rightarrow HC = \frac{\sqrt{5}}{2} AH$$

با استفاده از رابطه فیثاغورس در مثلث قائم‌الزاویه AHC داریم:

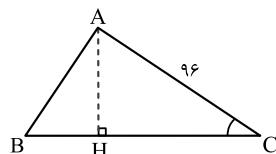
$$AC^2 = AH^2 + HC^2$$

$$\Rightarrow 96^2 = AH^2 + \left(\frac{\sqrt{5}}{2} AH\right)^2 \Rightarrow AH^2 + \frac{5}{4} AH^2 = 96^2$$

$$\Rightarrow \frac{9}{4} AH^2 = 96^2 \Rightarrow AH^2 = 96^2 \times \frac{4}{9}$$

$$\Rightarrow AH = 96 \times \frac{2}{3} = 64$$

راه حل دوم: در مثلث قائم‌الزاویه ACH ، داریم:

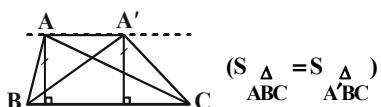
$$\sin C = \frac{AH}{AC} \Rightarrow AH = AC \cdot \sin C \quad (*)$$

(سینا محمدپور)

۲۳ - گزینه «۳»

عكس قضیه گزینه (۱)، قضیه شرطی نیست، زیرا اگر مساحت دو مثلث با هم برابر باشند، لزوماً آن دو مثلث، همنهشت نیستند. (به شکل زیر دقت کنید.)

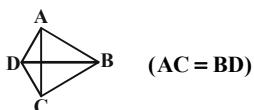
عكس قضیه گزینه (۲)، قضیه شرطی نیست، زیرا اگر در دو مثلث، زاویه‌ها

نظیر به نظیر با هم برابر باشند، آن‌گاه آن دو مثلث با هم متشابه‌اند و لزوماً

طول ضلع‌هایشان نظیر به نظیر با هم برابر نیست.

عكس قضیه گزینه (۴)، قضیه شرطی نیست، زیرا اگر دو قطر یک چهارضلعی با هم

برابر باشند، لزوماً آن چهارضلعی، مستطیل نیست. (به شکل زیر دقت کنید.)

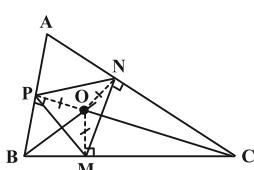
(هنرسه ا - صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

(سینا محمدپور)

۲۴ - گزینه «۱»

نقطه O، نقطه همرسی نیمسازهای

زاویه‌های داخلی مثلث ABC است،

(ریم مشتاق نظم)

۲۱ - گزینه «۲»

اگر در یک قضیه، جای «فرض» و «حکم» را عوض کنیم به آنچه حاصل می‌شود عکس

قضیه گفته می‌شود. بنابراین عکس قضیه، عبارت گزینه «۲» می‌باشد.

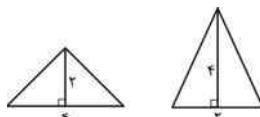
(هنرسه ا - صفحه ۲۲)

(افشین فاضلی قان)

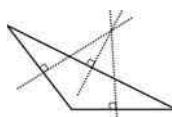
۲۲ - گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

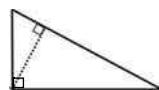
مثال نقض برای گزینه «۱»:

مثال نقض برای گزینه «۲»:

مثال نقض برای گزینه «۳»:

(هنرسه ا - صفحه‌های ۱۸ تا ۲۶)

بنابراین از سه ضلع این مثلث به یک فاصله است و در نتیجه طول سه عمود OM , ON و OP یکسان است. حال چون نقطه O از سه رأس مثلث MNP به یک فاصله می‌باشد، پس نقطه O ، نقطه همرسی عمودمنصف‌های اضلاع مثلث MNP است.

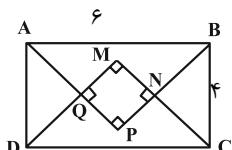
در نتیجه نقطه M از اضلاع AD , CD و BC به یک فاصله می‌باشد.

مطابق شکل، نقاط P , N , M و Q که محل تلاقی نیمسازهای داخلی

$ABCD$ ، زوایای مجاور مستطیل هستند، هر کدام از سه ضلع مستطیل

فاصله‌ای یکسان دارند. واضح است که نقطه‌ای وجود ندارد که از هر چهار ضلع

این مستطیل، فاصله‌ای برابر داشته باشد.

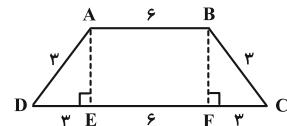
(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

«۲۵- گزینهٔ ۱»

فرض کنیم چهارضلعی $ABCD$ نوزنقه مفروض باشد، از A و B بر

عمود می‌کنیم، در این صورت در مثلثهای قائم‌الزاویه $\triangle BFC$, $\triangle ADE$ و $\triangle ADE$, طول وتر

با یکی از اضلاع قائمه برابر می‌شود و این غیرممکن است.

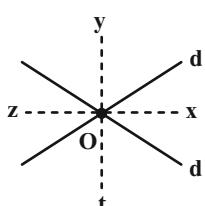
(هنرسه ا- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

«۲۶- گزینهٔ ۳»

هر نقطه‌ای که روی محل تلاقی نیمسازهای دو زاویه مجاور مستطیل باشد،

از سه ضلع آن به یک فاصله است. مثلاً اگر M محل تلاقی نیمسازهای

زوایای C و D در مستطیل $ABCD$ باشد، آن‌گاه داریم:

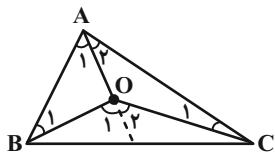

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)

«۳۰ - گزینه ۳»

$$\begin{cases} OA = OB \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{B}_1 \\ OA = OC \Rightarrow \hat{A}_2 = \hat{C}_1 \end{cases}$$

$$\Delta OAB: \hat{O}_1 \Rightarrow \hat{O}_1 = \hat{A}_1 + \hat{B}_1 = 2\hat{A}_1 \quad (1)$$

$$\Delta OAC: \hat{O}_2 \Rightarrow \hat{O}_2 = \hat{A}_2 + \hat{C}_1 = 2\hat{A}_2 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} B\hat{O}C = \hat{O}_1 + \hat{O}_2 = 2(\hat{A}_1 + \hat{A}_2) = 2 \times 40^\circ = 80^\circ$$

حال اگر O' نقطه همرسی نیمسازهای مثلث BOC باشد، پس O'

و CO' به ترتیب نیمسازهای زوایای OCB و OBC هستند و در نتیجه

داریم:

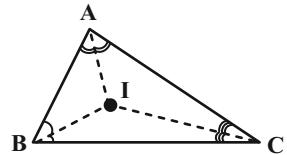
$$B\hat{O}'C = 90^\circ + \frac{B\hat{O}C}{2} = 90^\circ + 40^\circ = 130^\circ$$

(هنرسه ا - صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(مهبوبه بخاری)

«۲۸ - گزینه ۲»

$$\begin{aligned} \hat{B} > \hat{A} > \hat{C} &\Rightarrow \frac{\hat{B}}{2} > \frac{\hat{A}}{2} > \frac{\hat{C}}{2} \\ \Delta AIB: \frac{\hat{B}}{2} &> \frac{\hat{A}}{2} \Rightarrow AI > BI \quad (1) \\ \Delta AIC: \frac{\hat{A}}{2} &> \frac{\hat{C}}{2} \Rightarrow CI > AI \quad (2) \\ \xrightarrow{(1),(2)} CI &> AI > BI \end{aligned}$$

(هنرسه ا - صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)

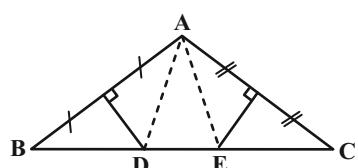
«۲۹ - گزینه ۲»

$$\text{روی عمودمنصف } AB \Rightarrow AD = BD \quad (1)$$

$$\text{روی عمودمنصف } AC \Rightarrow AE = CE \quad (2)$$

$$\text{محیط مثلث } ADE = AD + DE + AE$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} \text{محیط مثلث } ADE = BD + DE + CE = BC = 12$$

(هنرسه ا - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(علی پیراسته)

«۳۳ - گزینهٔ ۳»

هنگام مدل سازی یک پدیدهٔ فیزیکی، باید اثرهای جزئی تر را نادیده بگیریم،
نه اثرهای مهم و تعیین کننده را. در مدل سازی این سوال هیچ‌گاه نمی‌توان
وزن توب را نادیده گرفت.

برای مدل سازی این سوال می‌توان از شکل توب (چون توب را نقطه‌ای فرض
می‌کنیم)، مقاومت هوا و تغییر وزن توب با تغییر ارتفاع، صرف نظر کرد.

(فیزیک ا- صفحهٔ ۵)

(محمد رضا شیروانی زاده)

«۳۴ - گزینهٔ ۳»

ابتدا یکای فرعی انرژی (ژول) را بر حسب کمیت‌های اصلی SI به دست
می‌آوریم:

$$W = F \times d \Rightarrow J = N \cdot m = \frac{kg \cdot m}{s^2} \times m = \frac{kg \cdot m^2}{s^2}$$

پس با توجه به رابطهٔ گرما در صورت سؤال، داریم:

$$Q = mc\Delta\theta$$

$$\Rightarrow [c] = \frac{[Q]}{[m\Delta\theta]} = \frac{J}{kg \cdot K}$$

$$\frac{J = \frac{kg \cdot m^2}{s^2}}{1} \rightarrow [c] = \frac{\frac{kg \cdot m^2}{s^2}}{\frac{kg \cdot K}{1}} = \frac{m^2}{s^2 \cdot K}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۷ تا ۱۱)

(محمد رضا شیروانی زاده)

«۳۵ - گزینهٔ ۲»

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱- وزن کمیتی فرعی و برداری است.

۳- جریان الکتریکی کمیتی اصلی و نرده‌ای است.

۴- تندی کمیتی فرعی و نرده‌ای است.

(فیزیک ا- صفحه‌های ۷ و ۱۰)

فیزیک (۱) - نکاه به گذشته

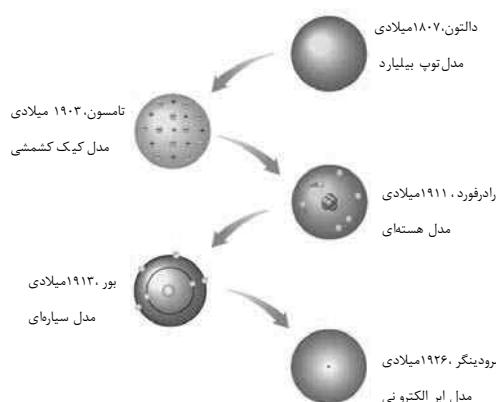
(علی پیراسته)

«۳۱ - گزینهٔ ۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

- (۱) بور مدل سیاره‌ای خود را پس از مدل هسته‌ای رادرفورد مطرح نمود.
- (۲) شرودبینگر کامل‌ترین نظریهٔ اتمی را تحت عنوان مدل ابر الکترونی مطرح نمود.
- (۳) تامسون مدل کیک کشمکشی خود را قبل از مدل هسته‌ای رادرفورد مطرح نمود.

در کل، تکامل نظریهٔ اتمی توسط دانشمندان مختلف مطابق شکل زیر است:

(فیزیک ا- صفحه‌های ۲ و ۳)

(علی پیراسته)

«۳۲ - گزینهٔ ۳»

دقت کنید اولاً کمیت شدت روشنایی کمیتی اصلی در دستگاه
اندازه‌گیری SI می‌باشد و یکای آن نیز کندلا (cd) است.

پاسکال ($\frac{kg \cdot m}{s^2}$)، ژول ($\frac{kg \cdot m^2}{s^2}$) و نیوتون ($\frac{kg}{m \cdot s}$) همگی یکاهای

فرعی در SI هستند که به ترتیب مربوط به کمیت‌های فشار، انرژی و نیرو
می‌باشند.

(فیزیک ا- صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

$$\frac{(\Delta+15)}{2} \times 36 = 360 \text{ hm}^2$$

$$360 \text{ hm}^2 \times \frac{(10^2)^2 \text{ m}^2}{1 \text{ hm}^2} = 36 \times 10^5 \text{ m}^2$$

$$\frac{\text{مساحت}}{\text{زمان}} = \frac{\Delta \times 10^5}{t} \Rightarrow \Delta = \frac{36 \times 10^5}{t}$$

$$\Rightarrow t = 7 / 2 \times 10^5 \text{ s} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} \Rightarrow t = 20 \text{ h}$$

(فیزیک - صفحه‌های ۷ تا ۱۳)

(علم پرسته)

«۳۹ - گزینهٔ ۲»

ابتدا طرفین رابطه را بر حسب یکاهای اصلی می‌نویسیم. جمع و تفریق در

فیزیک هنگامی معتبر است که کمیت‌ها یکای یکسانی داشته باشند، پس

یکای هر دو جمله یکسان است.

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^4} = [\text{A}] \left(\frac{\text{m}}{\text{kg} \cdot \text{s}^4} \right) \Rightarrow [\text{A}] = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2} \\ \frac{\text{m}^2}{\text{s}^4} = [\text{B}] \left(\frac{\text{m}^2}{\text{s}^4} \times \text{m} \right) \Rightarrow [\text{B}] = \frac{1}{\text{m}} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \frac{[\text{A}]}{[\text{B}]} = \frac{\frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2}}{\frac{1}{\text{m}}} = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^3}{\text{s}^2}$$

بنابراین:

$$\frac{\text{kg} \cdot \text{m}^3}{\text{s}^2}$$
 یکای فرعی کمیت انرژی است.

(فیزیک - صفحه‌های ۷ تا ۱۳)

(بُنَانِم (دیائی))

با استفاده از تبدیل واحد زنجیره‌ای ابتدا km را به cm و سپس به فرسنگ تبدیل می‌کنیم.

$$1872 \text{ km} \times \frac{10^5 \text{ cm}}{10^{-3} \text{ km}} \times \frac{1 \text{ ذرع}}{6000 \text{ cm}} = 300 \text{ فرسنگ}$$

(فیزیک - صفحه‌های ۷ تا ۱۳)

(زهره آقامحمدی)

«۴۰ - گزینهٔ ۳»

ابتدا نیوتون را بر حسب یکاهای اصلی می‌نویسیم:

$$\text{F} = \text{ma} \Rightarrow 1 \text{ N} = \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$2 \text{ kN} = \frac{\text{x} \times \text{mg} \times \text{Gm}}{\text{s}^n}$$

$$\Rightarrow 2 \times 10^3 \left(\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \right) = \frac{\text{x} \times 10^{-6} \text{ kg} \times 10^9 \text{ m}}{\text{s}^n} \Rightarrow \begin{cases} \text{x} = 2 \\ \text{n} = 2 \end{cases}$$

پس با توجه مقادیر x و n یکای $\frac{\mu \text{g} \times \text{m}^{-2}}{\text{s}^x}$ را بررسی می‌کنیم:

$$\frac{\mu \text{g} \times \text{m}^{-1}}{\text{s}^2} = 10^{-6} \frac{\text{g}}{\text{m.s}^2} = 10^{-9} \frac{\text{kg}}{\text{m.s}^2} = 1 \text{ nPa}$$

یکای فرعی فشار است.

$$\text{Pa} = \frac{\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2}}{\text{m}^2} = \frac{\text{kg}}{\text{m.s}^2}$$

پس کمیت داده شده معادل یک نانوپاسکال است.

(فیزیک - صفحه‌های ۷ تا ۱۳)

(حسین مفروومی)

«۴۱ - گزینهٔ ۳»

ابتدا مساحت زمین را بر حسب مترمربع به دست می‌آوریم.

$$\text{ارتفاع} \times \frac{(\text{قاعده بزرگ} + \text{قاعده کوچک})}{2} = \text{مساحت زمین} \text{ ذوزنقه}$$

(زهره آقامحمدی)

«۴۳ - گزینه ۳»

$$\rho = \rho_0 \frac{g}{L} = 680 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

مایع قابل اشتعال

$$\rho_A = 1 \times 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \quad \rho_B = 400 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \quad \rho_C = 7000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$\rho_B < \rho_A < \rho_C$$

چگالی مایع مناسب برای خاموش کردن شعله حاصل از مایع اشتعال زا باید

کمتر از چگالی مایع اشتعال زا باشد، پس مایع B مناسب است.

(فیزیک - صفحه های ۱۶ تا ۱۸)

(شهرما آموزگار)

«۴۴ - گزینه ۳»

با توجه به رابطه چگالی مخلوط داریم:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_{\text{نقره}} + m_{\text{طلاء}}}{V_{\text{نقره}} + V_{\text{طلاء}}} = \frac{\rho_{\text{نقره}} V_{\text{نقره}} + \rho_{\text{طلاء}} V_{\text{طلاء}}}{V_{\text{نقره}} + V_{\text{طلاء}}}$$

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{19 \text{ g/cm}^3 \times 1 \text{ cm}^3 + 1 \text{ g/cm}^3 \times 6 \text{ cm}^3}{19 \text{ cm}^3 + 6 \text{ cm}^3} = \frac{19 \text{ g} + 6 \text{ g}}{25 \text{ cm}^3} = \frac{25 \text{ g}}{25 \text{ cm}^3} = 1 \text{ g/cm}^3$$

$$19 \text{ cm}^3 + 6 \text{ cm}^3 = 25 \text{ cm}^3$$

$$25 \text{ cm}^3 = 25 \text{ cm}^3$$

بنابراین جرم طلای به کار رفته برابر است با:

$$m_{\text{طلاء}} = \rho_{\text{طلاء}} \times V_{\text{طلاء}} = 19 \times 2 = 38 \text{ g}$$

دقت کنید که چون چگالی آلیاژ از میانگین چگالی طلا و نقره پایین‌تر است،

لذا نتیجه می‌گیریم که حجم نقره به کار رفته در آلیاژ بیش‌تر از طلا است،

پس حجم نقره 1 cm^3 بیش‌تر از حجم طلا می‌باشد.

(فیزیک - صفحه های ۱۶ تا ۱۸)

(محمد رضا شیروانی زاده)

«۴۰ - گزینه ۴»

۱- دقت اندازه‌گیری را می‌توان به حداقل رساند اما به صفر نمی‌توان رساند.

۲- این دماسنج دارای دقت 0.1°C می‌باشد.

۳- عدد $\frac{3}{8}$ را باید از بین این داده‌ها حذف کرد و در میانگین گیری به حساب نیاورد.

(فیزیک - صفحه های ۱۵ و ۱۶)

«۴۱ - گزینه ۱»

مقادیر به دست آمده در آزمایش‌های ۲ و ۴ نسبتاً دورتر از سایر مقادیر می‌باشد. آن‌ها را از داده‌ها خارج می‌کنیم و از بقیه مقادیر میانگین می‌گیریم.

$$m = \frac{0.4 + 0.5 + 0.4 + 0.5}{4} = 0.45 \text{ kg} = 45 \text{ mg}$$

(فیزیک - صفحه های ۱۵ و ۱۶)

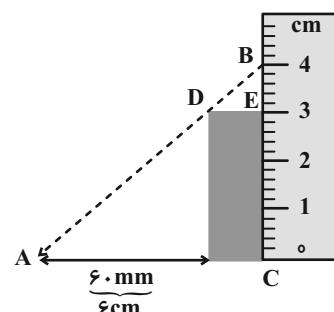
«۴۲ - گزینه ۲»

با استفاده از تشابه دو مثلث ABC و BDE داریم:

$$\frac{BE}{BC} = \frac{DE}{AC}$$

$$\Rightarrow \frac{1 \text{ cm}}{4 \text{ cm}} = \frac{DE}{6 + DE} \Rightarrow 6 + DE = 4DE$$

$$\Rightarrow DE = 2 \text{ cm}$$

(فیزیک - صفحه های ۱۵ و ۱۶)

پس حجم استوانه و حجم مکعب را به دست آوریم:

$$V_{\text{استوانه}} = \pi(R^2 - r^2)h = \pi((1/5 \times 10^{-6})^2 - (10^{-6})^2) \times 10^{-12} = 8 \times 10^{-12} \text{ m}^3$$

$$\Rightarrow V_{\text{استوانه}} = 8 \times 10^{-12} \text{ m}^3$$

$$V_{\text{مکعب}} = a^3 = (2 \times 10^{-4})^3 = 8 \times 10^{-12} \text{ m}^3$$

$$\rho_{\text{استوانه}} = \frac{V_{\text{استوانه}}}{V_{\text{مکعب}}} = \frac{8 \times 10^{-12}}{8 \times 10^{-12}} = \frac{800}{800} = \frac{1}{1}$$

(غیریک ا- صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(زهره آقامحمدی)

«۴۷- گزینهٔ ۱»

ابتدا جرم هوای موجود در اتاق را محاسبه می‌کیم:

$$m = \rho V = 1/25 \times 60 = 75 \text{ kg}$$

حال با استفاده از قانون دوم نیوتون داریم:

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow a = \frac{F_{\text{net}}}{m} = \frac{30}{75} = 0.4 \text{ m/s}^2$$

(غیریک ا- صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(عبدالرضا امینی نسب)

«۴۸- گزینهٔ ۳»

به بررسی تک‌تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینهٔ ۱»:

$$7600 \times 10^4 \text{ dm} = 7600 \times 10^3 \times 10^4 \text{ dm} = 7600 \times 10^7 \text{ dm}$$

$$7600 \times 10^7 \text{ dm} = 7600 \times 10^7 \text{ dm} \times \frac{10^{-1} \text{ m}}{1 \text{ dm}} \times \frac{1 \text{ km}}{10^3 \text{ m}}$$

$$= 7600 \times 10^7 \times 10^{-1} \times 10^{-3} = 7600 \times 10^4 \text{ km}$$

گزینهٔ ۲»:

$$0.0046 \times 10^3 \text{ mm} = 4.6 \times 10^{-3} \times 10^3 \text{ mm} = 4.6 \text{ mm}$$

$$4.6 \text{ mm} = 4.6 \text{ mm} \times \frac{10^{-3} \text{ m}}{1 \text{ mm}} \times \frac{1 \text{ nm}}{10^{-9} \text{ m}} = \frac{4.6 \times 10^{-3}}{10^{-9}} \text{ nm}$$

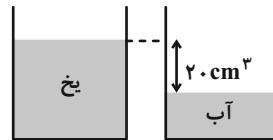
$$= 4.6 \times 10^6 \text{ nm}$$

(بنانم (دیائی))

«۴۵- گزینهٔ ۱»

با توجه به اینکه $\rho_{\text{آب}} > \rho_{\text{یخ}}$ است، حجم بخ پس از ذوب شدن کاهش

می‌یابد، اما جرم آن ثابت است:

$$m_{\text{یخ}} = m_{\text{آب}}$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{آب}} V_{\text{یخ}} = \rho_{\text{آب}} V_{\text{آب}}$$

$$\Rightarrow 0.9 V_{\text{یخ}} = 1 V_{\text{آب}} \Rightarrow \begin{cases} V_{\text{یخ}} - V_{\text{آب}} = 20 \text{ cm}^3 \\ V_{\text{آب}} = 0.9 V_{\text{یخ}} \end{cases}$$

$$\Rightarrow V_{\text{یخ}} - 0.9 V_{\text{یخ}} = 20 \text{ cm}^3$$

$$\Rightarrow 0.1 V_{\text{یخ}} = 20 \text{ cm}^3$$

$$\Rightarrow V_{\text{یخ}} = 200 \text{ cm}^3$$

(غیریک ا- صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(علی پیراسته)

«۴۶- گزینهٔ ۱»

دقیق کنید که ابتدا باید واحدها را استاندارد کنیم و همه آن‌ها را بر حسب

متر به دست آوریم.

$$2 \times 10^7 \mu\text{m} \times \frac{10^{-9} \text{ m}}{\mu\text{m}} = 2 \times 10^{-2} \text{ m}$$

$$20 \text{ cm} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} = 0.2 \text{ m}$$

$$1/5 \times 10^3 \text{ nm} \times \frac{10^{-9} \text{ m}}{1 \text{ nm}} = 1/5 \times 10^{-6} \text{ m}$$

$$1 \times 10^{-3} \text{ mm} \times \frac{10^{-3} \text{ m}}{1 \text{ mm}} = 1 \times 10^{-6} \text{ m}$$

با توجه به رابطه مقایسه‌ای چگالی و برابری جرم‌ها داریم:

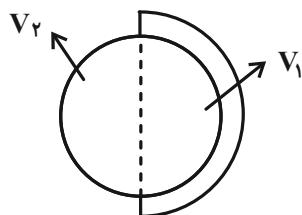
$$\rho = \frac{m}{V} \xrightarrow{m_{\text{مکعب}} = m_{\text{استوانه}}} \Rightarrow \frac{\rho_{\text{استوانه}}}{\rho_{\text{مکعب}}} = \frac{V_{\text{مکعب}}}{V_{\text{استوانه}}}$$

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \rho = \frac{384}{256} = 1/5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 1500 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

برای محاسبه چگالی جدید جسم کافی است حجم هسته کروی (نیمی از

پوسته آن کنده شده) و جرم پوسته کنده شده را حساب کنیم. دو نیم کره

داریم یکی به شعاع ۴ cm و دیگری به شعاع ۳ cm

$$V = V_1 + V_2$$

$$V = \frac{4}{6} \times 3 \times 4^3 + \frac{4}{6} \times 3 \times 3^3 = 128 + 54 = 182 \text{ cm}^3$$

$$V' = 256 - 182 = 74 \text{ cm}^3 \quad \text{حجم پوسته کنده شده}$$

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \rho = \frac{m}{V'} \Rightarrow m = \rho V'$$

$$\rho' = \frac{384 - 37}{182} = 1/90 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 1900 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

بنابراین چگالی جسم $400 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ افزایش یافته است.

(فیزیک - صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

: گزینه «۳»

$$5600 \times 10^{-6} \text{ km} = 5/600 \times 10^3 \times 10^{-6} \text{ km} = 5/600 \times 10^{-3} \text{ km}$$

$$5/600 \times 10^{-3} \text{ km} = 5/600 \times 10^{-3} \text{ km} \times \frac{10^3 \text{ m}}{1 \text{ km}} \times \frac{1 \mu\text{m}}{10^{-6} \text{ m}}$$

$$= \frac{5/600 \times 10^{-3} \times 10^3}{10^{-6}} \mu\text{m} = 5/600 \times 10^6 \mu\text{m}$$

: گزینه «۴»

$$0.0085 \times 10^{-4} \text{ cm} = 8/5 \times 10^{-3} \times 10^{-4} \text{ cm}$$

$$= 8/5 \times 10^{-7} \text{ cm}$$

$$8/5 \times 10^{-7} \text{ cm} = 8/5 \times 10^{-7} \text{ cm} \times \frac{10^{-3} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \times \frac{1 \text{ dm}}{10^{-1} \text{ m}}$$

$$= \frac{8/5 \times 10^{-7} \times 10^{-3}}{10^{-1}} \text{ dm} = 8/5 \times 10^{-8} \text{ dm}$$

(فیزیک - صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

«۲» - گزینه «۲»

با استفاده از رابطه چگالی مخلوط داریم:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{\rho_1 V_1 + \rho_2 V_2}{V_1 + V_2 - \Delta V}$$

$$\Delta V = 0/2(V_1 + V_2) = 110 \text{ cm}^3$$

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{600 + 850}{550 - 110} = \frac{1450}{440} \approx 3/3 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \approx 3300 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

(فیزیک - صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(سعید ارد)

«۱» - گزینه «۱»

ابتدا چگالی جسم کروی را حساب کنیم:

$$V = \frac{4}{3} \pi r^3 = \frac{4}{3} \times 3 \times 4^3 = 256 \text{ cm}^3$$

جرم اتمی میانگین آن برخلاف سایر عناصر نوشته نشده است.

گزینه «۲»: ایزوتوپی که از آن جهت ایجاد یک سنجه برای اندازه‌گیری جرم

اتم‌ها استفاده شده است، ایزوتوپ C^{12} است، در ساختار این ایزوتوپ شمار

نوترون‌ها و پروتون‌ها با هم برابر است.

گزینه «۴»: با توجه به متن کتاب درسی درست است!

(شیمی ا-کیوان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۷ تا ۲۰)

(پویا رسکاری)

۵۴- گزینه «۲»

عبارت‌های ب و پ درست می‌باشند.

بررسی همه عبارت‌ها:

عبارت (الف): فضاییمای وویجر مأموریت داشتند از کنار سیاره‌های

مشتری، زحل، اورانوس و نپتون عبور کنند اما نمی‌توان گفت این سیاره‌ها

فقط از عناصر گازی تشکیل شده‌اند.

عبارت (ب): فراوان ترین عنصر نافلزی موجود در سیاره زمین اکسیژن است

که با توجه به نمودارهای صفحه ۳ کتاب درسی درصد فراوانی آن در سیاره

زمین از سیاره مشتری بیشتر است.

عبارت (پ): سحابی‌ها طی کاهش دما و متراکم شدن گازهای هیدروژن و

هليوم به وجود آمدند. با واکنش‌های انجام شده در ستاره‌های موجود در

سحابی‌ها از این عناصر، عناصری مانند کربن، لیتیم و ... به وجود می‌آید.

(هیدروژن و لیتیم هم‌گروه‌اند).

عبارت (ت): خورشید نزدیک‌ترین ستاره به زمین است اما واکنش تبدیل

هیدروژن به هليوم يك واکنش هسته‌ای می‌باشد.

عبارت (ث): تکنسیم يکی از عناصر دوره پنجم است که به صورت مصنوعی

ساخته می‌شود.

(شیمی ا-کیوان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۲ تا ۲۴ و ۲۷)

شیمی (۱) - نگاه به گذشته

(منشور سلیمانی مکان)

۵۱- گزینه «۲»

شكل درست عبارات نادرست:

ب) اورانیم دو ایزوتوپ دارد U^{235} و U^{238} که U^{235} اغلب به عنوان

سوخت در راکتورهای اتمی استفاده می‌شود.

پ) در یک نمونه طبیعی عنصر هیدروژن یک رادیوایزوتوپ وجود دارد.

ت) به اتم‌های یک عنصر که عدد اتمی یکسان ولی عدد جرمی متفاوت دارند ایزوتوپ می‌گویند.

ث) طیف نشری خطی لیتیم در ناحیه مرئی دارای ۴ خط طیفی است ولی پیوسته نیستند.

(شیمی ا-کیوان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۱، ۴، ۵، ۸، ۹ و ۲۳)

(منشور سلیمانی مکان)

۵۲- گزینه «۲»

برای حل قسمت «ت» کافی است عدد اتمی گاز بی‌اثر قبلی را با عدد اتمی عنصر موردنتظر جمع نمود یعنی:

$$26 = 8 + 18$$

(شیمی ا-کیوان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۹ تا ۱۳)

(پویا رسکاری)

۵۳- گزینه «۳»

در هنگام عبور نور خورشید از منشور پرتوبی که بیشترین انرژی (کمترین طول موج) را دارا می‌باشد، بیشترین شکست هنگام عبور از منشور را نیز دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

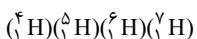
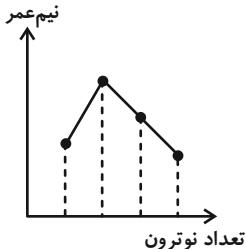
گزینه «۱»: نخستین عنصر تولید شده در واکنش‌گاه هسته‌ای، تکنسیم است. تکنسیم در دسته d بوده و یک فلز می‌باشد، با توجه به جدول اتمی،

نمودار برابر با 35° نانومتر می‌باشد که در گستره مرئی قرار نمی‌گیرد.
مورد سوم: هیدروژن فراوان ترین عنصر سیاره مشتری است که با توجه به
نمودار صفحه ۲۳ کتاب درسی تراکم خطوط طیف نشري خطی در نواحی
پرانزی بیشتر است.

مورد چهارم: بیشترین فراوانی ایزوتوپ عنصر لیتیم مربوط به ایزوتوپ ^7Li
می‌باشد اما تعداد عناصر دو حرفی دوره سوم برابر با ۶ عنصر است.

مورد پنجم: نمودار مربوط به شکل مقابل است:

(شیمی ا-کیهان زادگاه الغبای هستی- صفحه‌های ۶، ۱۱، ۲۲ و ۲۳)

(پویا رستگاری)

«۵۶- گزینه «۴»

جرم مولی CH_4 برابر با ۱۶ گرم بر مول و جرم مولی O_3 برابر با ۴۸ گرم
بر مول است. با توجه به اینکه جرم مولی O_3 ، ۳ برابر جرم مولی CH_4
است. در جرم‌های برابر می‌توان گفت تعداد مول CH_4 ، ۳ برابر تعداد
مول O_3 است. پس می‌توانیم تعداد مول O_3 را x و تعداد مول CH_4
را $3x$ در نظر بگیریم. حال شمار اتم‌ها را در این دو نمونه از ماده به دست
می‌آوریم:

$$\begin{aligned} ? \text{ atm } \text{CH}_4 : 3x \text{ mol } \text{CH}_4 &\times \frac{5 \text{ mol atm}}{1 \text{ mol } \text{CH}_4} \times \frac{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ atm}}{1 \text{ mol atm}} \\ &= 15x \times 6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ atm} \end{aligned}$$

(پویا رستگاری)

«۵۵- گزینه «۲»

در دوره چهارم عناصر پتاسیم (K) و وانادیم (V) تنها عناصر تک‌حرفی‌اند
بنابراین از ۱۸ عنصر موجود در این دوره ۱۶ عنصر نماد دو حرفی دارند.
بنابراین نسبت موردنظر برابر با ۸ می‌شود. از طرفی تعداد عناصر دوره سوم
نیز برابر با ۸ عنصر می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ایزوتوپ ^{22}Mg کمترین فراوانی را در بین ایزوتوپ‌های
طبیعی منیزیم دارد. ذرات داخل هسته همان نوترون و پروتون می‌باشند که
تعدادشان مجموعاً ۲۵ عدد است. ذرات خارج هسته همان الکترون‌ها هستند
که برابر با عدد اتمی می‌باشند یعنی برابر با ۱۲ می‌شود. اختلاف آن‌ها برابر
با $= 13 - 25 = 12$ است اما عناصر موجود در دوره پنجم ۳۲ عدد می‌باشند.

گزینه «۳»: فراوانی ایزوتوپ ^{235}U تنها $7 / 100$ درصد است.

گزینه «۴»: نخستین عناصری که پس از مهبانگ، از ذرات زیر اتمی به وجود
آمدند. هیدروژن و هلیم بوده است که فراوان ترین عناصر موجود در سیاره
مشتری می‌باشند.

(شیمی ا-کیهان زادگاه الغبای هستی- صفحه‌های ۷ و ۱۱)

(پویا رستگاری)

«۵۶- گزینه «۱»

موارد اول، دوم و چهارم نادرست می‌باشند.

بررسی همه موارد:

مورد اول: برای مثال عناصر هیدروژن و لیتیم هر دو در طیف نشري خطی
خود، ۴ خط دارند.

مورد دوم: رنگ شعله لیتیم سرخ رنگ است با توجه به نمودارها طول
موج A دو برابر طول موج B است. رنگ شعله مس سبزرنگ می‌باشد. طول
موج Rنگ سرخ برابر با 700 نانومتر است که طول موج B با توجه به

از آن جا که مجموع تعداد پروتون‌های این دو یون برابر ۲۱ است:

$$z + z' = 21 \Rightarrow z + (z - 5) = 21 \Rightarrow z = 13 \quad z' = 8$$

(شیمی ا-کیهان زادگاه الفبای هستی- صفحه‌های ۵ و ۶)

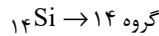
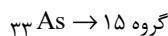
(عباس هنرپیو)

گزینه «۱»

$$\frac{A - \Delta X}{2} = \frac{65 - 7}{2} = 29 \Rightarrow 11 \quad \text{گروه} \quad \text{عدد اتمی:} \quad \text{آ درست:}$$

ب) نادرست؛ عنصر ما قبل Kr^{54} با عنصر ما قبل گاز نجیب Xe هم‌گروه است که عدد اتمی آن ۵۳ است.

$$\frac{p - \Delta x}{2} = \frac{75 - 12 + 3}{2} = 33 \quad \text{گروه} \quad \text{عدد اتمی:} \quad \text{پ نادرست:}$$

ت) نادرست؛ $A - n$ برابر تعداد پروتون‌های است. در اغلب اتم‌ها تعداد نوترون‌ها بیشتر از پروتون است. به جز H^1 که فاقد نوترون است و در مواردی نیز تعداد نوترون و پروتون برابرند.

(شیمی ا-کیهان زادگاه الفبای هستی- صفحه‌های ۵، ۶، ۷ و ۱۰)

(عباس هنرپیو)

گزینه «۳»

با توجه به اطلاعات مربوط به A^{2+} می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} A^{2+} & \left\{ \begin{array}{l} e = 78 \\ p = 78 + 2 = 80 \\ n = p + (0 / 5p) \end{array} \right. \\ & \Rightarrow n = 1 / 5p \Rightarrow n = 1 / 5 \times 80 = 120 \end{aligned}$$

$$A = n + p = 120 + 80 = 200$$

$$50 \text{ g} A \times \frac{1 \text{ mol A}}{200 \text{ g A}} \times \frac{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ A}}{1 \text{ mol A}} \times \frac{120n}{1 \text{ atm A}} = 18 / 0.6 \times 10^{24}$$

(شیمی ا-کیهان زادگاه الفبای هستی- صفحه‌های ۵ و ۱۰)

$$\begin{aligned} ? \text{ atm O}_3 : x \text{ mol O}_3 & \times \frac{3 \text{ mol atm}}{1 \text{ mol O}_3} \times \frac{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ atm}}{1 \text{ mol atm}} \\ & = 3x \times 6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ atm} \end{aligned}$$

با توجه به صورت سوال اختلاف شمار اتم‌ها برابر با $3 / 612 \times 10^{24}$ شده

است:

$$15x \times 6 / 0.2 \times 10^{23} - (3x \times 6 / 0.2 \times 10^{23}) = 3 / 612 \times 10^{24} \\ \Rightarrow x = 0.5 \text{ mol}$$

بنابراین $1/5$ مول CH_4 داریم که معادل با 24 گرم از آن است.

مول CO_2 نیز جرمی معادل با 4 گرم از این ماده دارد؛ بنابراین نسبت

$$\frac{24}{4} = 6 \quad \text{خواسته شده برابر است با:}$$

(شیمی ا-کیهان زادگاه الفبای هستی- صفحه‌های ۱۷ و ۱۹)

(عباس هنرپیو)

گزینه «۳»

عبارت‌های آ و پ نادرست‌اند.

بررسی برخی عبارت‌ها:

عبارت آ) نادرست؛ ایزوتوپ‌های یک عنصر در برخی خواص فیزیکی وابسته

به جرم مانند چگالی با یکدیگر تفاوت دارند.

$$z = \frac{A - X + \text{بار}}{2} \Rightarrow z = \frac{69 - 10 + 3}{2} = 31 \quad \text{عبارت ب) درست:}$$

$^{71}_{31}\text{Y}$ و $^{69}_{31}\text{X}$ با هم ایزوتوپ هستند.

عبارت پ) نادرست؛ با توجه به اطلاعات داده شده:

$$\begin{cases} z^{A^{2+}} = z - 3 & \text{تعداد الکترون‌ها در} \\ z^{B^{-}} = z' + 2 & \text{تعداد الکترون‌ها در} \\ \Rightarrow z' = z - 5 & \end{cases}$$

(منصور سلیمانی ملکان)

«۶۳ - گزینهٔ ۴»

$$\begin{cases} N + N' = 19 \\ N - N' = 1 \end{cases} \Rightarrow N' = 9$$

در دو عنصر متولی اختلاف اعداد اتمی یک می‌باشد بنابراین خواهیم داشت:

$$Z + Z' = Z' + 1 + Z' = 17 \Rightarrow Z' = 8$$

$$\frac{N'}{Z'} = 1/125$$

(شیمی ا- کیهان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۵ تا ۱۲)

(منصور سلیمانی ملکان)

«۶۴ - گزینهٔ ۲»

شكل درست عبارات نادرست:

آ) نور مرئی گستره محدود و باریکی از بی‌نهایت طول موج را به خود اختصاص می‌دهد.

پ) طیف نشری خطی لیتیم در ناحیه مرئی شامل چهار خط طیفی به رنگ‌های قرمز، زرد، آبی و نیلی می‌باشد چون لیتیم در شعله نشر قرمز دارد حتماً باید خط ناحیه قرمز نیز بین خطوط باشد.

ت) با تغییر آبیون یک نمک فلزی خطوط طیفی آن تغییر نمی‌کند. زیرا نظر به اتم فلزی بستگی دارد.

(شیمی ا- کیهان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳)

(امیر هاتمیان)

«۶۵ - گزینهٔ ۱»

فقط عبارت «ب» نادرست است.

بررسی عبارت «ب»: وویجر ۱، ۲، مأموریت تهیه شناسنامه فیزیکی و شیمیایی سیاره‌های مشتری، زحل، اورانوس و نپتون با گذر از کنار آن‌ها را داشتند.

(شیمی ا- کیهان زادگاه الغبای هستی - صفحه ۲)

(هدی بخاری پور)

«۶۱ - گزینهٔ ۱»

بررسی همه عبارت‌ها:

آ) نادرست؛ از U^{235} برای سوخت راکتور استفاده می‌شود.

ب) نادرست؛ فراوانی $U^{235} \rightarrow ۷/۰$ درصد است.

پ) نادرست؛ یون یدید با یونی که حاوی Tc^{99} است، اندازه مشابهی دارد.

ت) نادرست؛ تکنسیم و فسفر رادیوایزوتوپ ساخته شده در ایران است (طبق کتاب درسی)

ث) درست؛ در کتاب درسی به رادیوایزوتوپ فسفر اشاره شده است. پس حداقل یک رادیوایزوتوپ را دارد.

(شیمی ا- کیهان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۷ تا ۹)

(هدی بخاری پور)

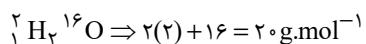
«۶۲ - گزینهٔ ۲»

بررسی همه عبارت‌ها:

آ) درست؛ هیدروژن فقط یک ایزوتوپ بدون نوترون دارد و آن هم ^1H است.

ب) نادرست؛ ایزوتوپ نوترون دار پایدار هیدروژن $\leftarrow ^2H$

پایدارترین ایزوتوپ اکسیژن $\leftarrow ^1O$

پس نادرست است.

پ) نادرست؛ ناپایدارترین ایزوتوپ طبیعی هیدروژن ^3H است که جرم مولی آن برابر 3 g.mol^{-1} است.

ت) نادرست؛ پایدارترین رادیوایزوتوپ هیدروژن $\leftarrow ^1H$

ث) درست؛ هیدروژن تنها یک رادیوایزوتوپ طبیعی دارد $\leftarrow ^1H$

(شیمی ا- کیهان زادگاه الغبای هستی - صفحه ۶)

ت) تفاوت عدد اتمی $_{26}^{56}\text{Fe}$ و $_{15}^{31}\text{P}$ برابر ۱۱ می‌باشد (عدد اتمی منیزیم برابر ۱۲ است).

(شیمی ا-کیهان؛ زادگاه الغبای هستی- صفحه‌های ۳ و ۱۰ تا ۱۲)

(علیرضا کیانی (وست))

«۶۹- گزینهٔ ۴»

$$\begin{aligned} {}^{81}\text{X}^- : n - e = 10 \rightarrow n - (p + 1) = 10 \Rightarrow & \begin{cases} n - p = 11 \\ n + p = 81 \end{cases} \\ 2n = 92 \rightarrow n = 46 & \\ p = 46 - 11 = 35 \Rightarrow 17 & \text{دوره ۴ و گروه ۴} = 17 - 4 = 13 \end{aligned}$$

(شیمی ا-کیهان؛ زادگاه الغبای هستی- صفحه‌های ۵، ۶ و ۱۳ تا ۱۵)

(منصور سلیمانی ملکان)

«۷۰- گزینهٔ ۳»

یازدهمین خانه دوره چهارم جدول تناوی مربوط به $_{29}^{\infty}\text{Cu}$ است.

ابتدا جرم مولی عنصر را تعیین کنید.

راه تست:

$$\frac{0 / 8}{x} = \frac{75 / 25 \times 10^{-2}}{6 / 0.2 \times 10^{-2}} \Rightarrow x = 64 \Rightarrow n = 64 - 29 = 35$$

$$\frac{0 / 12}{64} = \frac{x}{35} \quad x = 0 / 0.65$$

(شیمی ا-کیهان؛ زادگاه الغبای هستی- صفحه‌های ۵، ۶ و ۱۷ تا ۱۹)

فراوان در مشتری می‌باشد.

پ) درست

(محمد عظیمیان؛ زواره)

«۶۶- گزینهٔ ۳»

$$n - p = 4$$

$$n + p = 52$$

$$2n = 56 \Rightarrow n = 28 \Rightarrow 28 - p = 4 \Rightarrow p = 24$$

$$\text{NO}_2^+ \Rightarrow (\text{O} \times 2) + (\text{N} \times 1) - 1 = 22 \Rightarrow \text{تعداد الکترون‌ها}$$

۲۸ - ۲۲ = ۶ : اختلاف خواسته شده

(شیمی ا-کیهان؛ زادگاه الغبای هستی؛ صفحه‌های ۵ و ۶)

(همید ذبی)

«۶۷- گزینهٔ ۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱):

$${}^6_3\text{Li} = \% 6, {}^7_3\text{Li} = \% 94$$

گزینهٔ ۲):

هر چه فراوانی یک ایزوتوب بیشتر باشد، پایداری آن نیز بیشتر

است.

گزینهٔ ۳):

در عنصر ${}^{99}_{3}\text{Tc}$ ، نسبت شمار نوترон به پروتون کوچک‌تر از

۱/۵ است.

گزینهٔ ۴):

$$\frac{n}{p} \geq 1/5 \Rightarrow \frac{n}{p} + 1 \geq 1/5 + 1 \Rightarrow \frac{n+p}{p} \geq 2/5 \Rightarrow \frac{A}{Z} \geq 2/5$$

(شیمی ا-کیهان؛ زادگاه الغبای هستی؛ صفحه‌های ۵ تا ۷)

(محمد عظیمیان؛ زواره)

«۶۸- گزینهٔ ۴»

عبارت‌های (ب) و (ت) نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

آ) در بین ۸ عنصر فراوان زمین و مشتری دو عنصر مشترک (S, O) وجود

دارد.

ب) عنصر آهن فراوان‌ترین عنصر در زمین و عنصر He (هليوم) دومین عنصر

(علی‌آزاد)

«۷۴ - گزینهٔ ۲»

$$a_1 + a_2 + a_3 + a_4 = 26$$

$$a_{197} + a_{198} + a_{199} + a_{200} = 2378$$

$$\Rightarrow (a_1 + a_{200}) + (a_2 + a_{199}) + (a_3 + a_{198}) + (a_4 + a_{197})$$

$$= 26 + 2378 = 2404 \Rightarrow (a_1 + a_{200}) = 2404$$

$$\Rightarrow a_1 + a_{200} = 601$$

$$S_{200} = \frac{200}{2} [a_1 + a_{200}] = 100 \times 601 = 60100$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۲ تا ۴)

(محمدابراهیم تووزنده‌جانی)

«۷۵ - گزینهٔ ۲»

$$\frac{a_1 a_2 a_3}{(a_4)^3} = \frac{a_1 \times a_1 q \times a_1 q^2}{(a_1 q^3)^3} = 64$$

$$\Rightarrow \frac{a_1^3 q^3}{a_1^3 q^9} = 64 \Rightarrow q^6 = \frac{1}{64} \Rightarrow q = \pm \frac{1}{2}$$

اگر $q = -\frac{1}{2}$ باشد در این صورت جملات دنباله یک در میان مثبت و منفی

می‌شوند که قابل قبول نیست. در حالت $q = \frac{1}{2}$ نیز دنباله در صورتی نزولی

می‌شود که جملهٔ اول، مثبت باشد که در آن صورت داریم.

$$S_6 = \frac{\frac{a_1(1-q^6)}{1-q}}{a_1} = \frac{1-\frac{1}{64}}{1-\frac{1}{2}} = \frac{\frac{63}{64}}{\frac{1}{2}} = \frac{63}{32}$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۲ تا ۶)

(محمدابراهیم تووزنده‌جانی)

«۷۶ - گزینهٔ ۴»

دنبالهٔ حسابی با ۲۰ جمله، قدرنسبت d و جملهٔ اول $-3, a_2, a_3, \dots, a_{20}$.

با حذف جملات با شمارهٔ زوج، دنبالهٔ زیر با قدرنسبت $2d$ حاصل می‌شود.
 $-3, a_3, a_5, \dots, a_{19}$

مجموع ۲۰ جمله با قدرنسبت d :

$$S_{20} = \frac{20}{2} [2(-3) + 19d] = 10(-6 + 19d)$$

مجموع ۱۰ جمله با قدرنسبت $2d$:

$$S'_{10} = \frac{10}{2} [2(-3) + 9(2d)] = 5(-6 + 18d)$$

حسابان (۱) - نگاه به آینده

(محمد محمدی)

«۷۱ - گزینهٔ ۴»

طبق مسئله S_n برابر ۱۰۲۶ است، پس داریم:

$$6, -12, 24, \dots \Rightarrow S_n = \frac{a_1(1-q^n)}{1-q} = \frac{6(1-(-2)^n)}{1-(-2)}$$

$$= 2(1-(-2)^n) = 1026 \Rightarrow 1-(-2)^n = 513$$

$$\Rightarrow (-2)^n = -512 = (-2)^9 \Rightarrow n = 9$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۲ تا ۶)

(علی‌آزاد)

«۷۲ - گزینهٔ ۲»

$$a_n = S_n - S_{n-1} \Rightarrow a_1 = S_1 - S_0$$

$$S_1 = \frac{5(10)^1 + 3(10)}{2} = 265$$

$$\Rightarrow a_1 = 265 - 216 = 49$$

$$S_9 = \frac{5(9)^1 + 3(9)}{2} = 216$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۲ تا ۶)

(محمد محمدی)

«۷۳ - گزینهٔ ۴»

مضرب ۹ یعنی k ($k \in \mathbb{Z}$) و چون دو رقمی‌های مضرب ۹ را

می‌خواهیم، پس:

$$9 < 9k \leq 99 \xrightarrow{\div 9} 1 < k \leq 11 \Rightarrow k = \underbrace{2, 3, 4, \dots, 11}_{\text{تامضرب ۹}}$$

با توجه به مقادیر به دست آمده برای k ، می‌توانیم مضرب‌های دو رقمی ۹ را

بیدا کنیم که عبارتند از:

$$18, 27, \dots, 99 \Rightarrow a_1 = 18, d = 9$$

$$S_{10} = \frac{10}{2} (18 + 99) = 5 \times 117 = 585$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۲ تا ۶)

در نتیجه:

$$\alpha^2 - \Delta\alpha - \lambda = 0 \Rightarrow \alpha^2 - \Delta\alpha = \lambda$$

$$\beta^2 - \Delta\beta - \lambda = 0 \Rightarrow \beta^2 - \Delta\beta = \lambda$$

$$A = \frac{\alpha^2 - \Delta\alpha}{\beta} + \frac{\beta^2 - \Delta\beta}{\alpha} = \frac{\lambda}{\beta} + \frac{\lambda}{\alpha} = \frac{\lambda\alpha + \lambda\beta}{\alpha\beta}$$

$$= \frac{\lambda(\alpha + \beta)}{\alpha\beta} = \frac{\lambda(\Delta)}{-\lambda} = -\Delta$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۹)

$$\frac{S'_{10}}{S_{10}} = \frac{\Delta(-6+18d)}{10(-6+19d)} = \frac{1}{3} \Rightarrow d = \frac{3}{\Delta}$$

$$a_{10} = a_1 + 9(d) = -3 + 19\left(\frac{3}{\Delta}\right) = \frac{33}{\Delta}$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۹)

(احسان غنی‌زاده)

گزینه «۳» - ۸۰

$$4x^2 - \Delta x - 4 = 0 \xrightarrow{\text{ریشه } \alpha} 4\alpha^2 - \Delta\alpha - 4 = 0$$

$$\Rightarrow 4\alpha^2 = \Delta\alpha + 4$$

$$\text{از طرفی } ۱, \alpha + \beta = \frac{\Delta}{4}, \alpha\beta = -1 \text{ پس داریم:}$$

$$A = -4\alpha^2(\alpha\beta) + \Delta\beta = -(\Delta\alpha + 4)(-1) + \Delta\beta$$

$$= \Delta(\alpha + \beta) + 4 = \Delta\left(\frac{\Delta}{4}\right) + 4 = \frac{\Delta^2}{4} + 4$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۹)

گزینه «۲» - ۷۷

$$a_n = \frac{1 \times 2 \times 3 \times \dots \times n}{2 \times 4 \times 6 \times \dots \times 2n} = \frac{1}{\underbrace{2 \times 2 \times 2 \times \dots \times 2}_{\text{بنابراین}}} = \frac{1}{2^n} = 2^{-n}$$

$$a_1 = \frac{1}{2}, \quad a_2 = \frac{1}{4}, \quad a_3 = \frac{1}{8} \Rightarrow \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow S_{13} = \frac{a_1(1 - r^{13})}{1 - r} = \frac{\frac{1}{2}(1 - (\frac{1}{2})^{13})}{1 - \frac{1}{2}}$$

$$= 1 - \frac{1}{2^{13}} = \frac{2^{13} - 1}{2^{13}}$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۹)

(کتاب آبی)

گزینه «۳» - ۸۱

اعداد طبیعی فرد، تشکیل یک دنباله حسابی با جمله اول ۱ و قدرنسبت ۲

می‌دهند. با توجه به دسته‌بندی مورد نظر:

$$\begin{array}{ccccccc} \{1\} & , & \{3, 5\} & , & \{7, 9, 11\} & , & \dots \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ a_1 & a_2 & a_3 & a_4 & a_5 & a_6 & \dots \\ & & & \downarrow & & & \\ & & & a_{1+2} & & & \\ & & & & & & a_{1+2+3} \end{array}$$

شماره جمله آخر دسته چهلم، برابر است با:

$$1+2+3+\dots+40 = \frac{40 \times 41}{2} = 820$$

پس باید جمله ۸۲۰ ام از یک دنباله حسابی با جمله اول ۱ و قدرنسبت ۲ را محاسبه کنیم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_{820} = 1 + (820-1) \times 2 = 1639$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۹)

(علی آزاد)

گزینه «۳» - ۷۸

$$10\alpha + 4\beta = 7\alpha + 3\alpha + 7\beta - 3\beta = 7(\alpha + \beta) + 3(\alpha - \beta)$$

$$\alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -\frac{1}{2}$$

$$\alpha > \beta \Rightarrow \alpha - \beta = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{49-4}}{1} = \sqrt{45} = 3\sqrt{5}$$

$$\Rightarrow \alpha + \beta = (-) + (\sqrt{5}) = - + \sqrt{5}$$

(حسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۹)

(ویدیو افتخان)

گزینه «۲» - ۷۹

$$x^2 - \Delta x - \lambda = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = \Delta \\ P = \alpha\beta = -\lambda \end{cases}$$

چون α و β ریشه‌های معادله $x^2 - \Delta x - \lambda = 0$ هستند، پس در معادله صدق می‌کنند:

$$\Rightarrow q = (\lambda\sqrt{2})^{\frac{1}{\gamma}} = (2^{\frac{1}{\gamma}}\sqrt{2})^{\frac{1}{\gamma}} = (2^{\frac{1}{\gamma}})^{\frac{1}{\gamma}} = \sqrt{2}$$

می‌توانیم S_8 را بیابیم:

$$S_8 = \frac{a_1(1-q^8)}{1-q} \Rightarrow S_8 = \frac{(-(\sqrt{2})^8)}{1-\sqrt{2}} = \frac{(-16)}{\sqrt{2}-1}$$

$$\Rightarrow S_8 = \frac{3^{\circ}(\sqrt{2}+1)}{2-1} = 3^{\circ}(\sqrt{2}+1)$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۲۶ تا ۲۷)

(کتاب آبی)

«۸۵- گزینه»

$$\text{در هر دنباله هندسی، } S_n = \frac{a_1(1-q^n)}{1-q} \text{ بنابراین:}$$

$$\begin{cases} S_3 = 136 \\ S_6 = 153 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} S_3 = a_1 \times \frac{1-q^3}{1-q} = 136 \\ S_6 = a_1 \times \frac{1-q^6}{1-q} = 153 \end{cases} \Rightarrow \frac{S_3}{S_6} = \frac{136}{153}$$

$$\Rightarrow \frac{1-q^3}{1-q^6} = \frac{\lambda}{9} \Rightarrow \frac{1-q^3}{(1-q^3)(1+q^3)} = \frac{\lambda}{9}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{1+q^3} = \frac{\lambda}{9} \Rightarrow q^3 = \frac{1}{\lambda} \Rightarrow q = \frac{1}{\sqrt[3]{\lambda}}$$

$$\Rightarrow \frac{a_1}{a_6} = \frac{a_1}{a_1 q^5} = \frac{1}{q^5} = \frac{1}{\left(\frac{1}{\sqrt[3]{\lambda}}\right)^5} = 16$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۲۶ تا ۲۷)

(کتاب آبی)

«۸۶- گزینه»

مجموع ریشه‌ها با معکوس حاصل ضرب آن دو ریشه برابر است،

$$\text{یعنی: } S = \frac{1}{P}, \text{ بنابراین:}$$

$$3x^2 + (2m-1)x + (2-m) = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = -\frac{b}{a} = -\frac{2m-1}{3} \\ P = \frac{c}{a} = \frac{2-m}{3} \end{cases}$$

$$S = \frac{1}{P} \Rightarrow -\frac{2m-1}{3} = \frac{3}{2-m} \Rightarrow (2m-1)(m-2) = 9$$

(کتاب آبی)

«۸۲- گزینه»

از آنجایی که:

$$S_n = \frac{n}{r}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$S_{10} = \frac{10}{r}(2a_1 + 9d) = 10(2a_1 + 9d)$$

$$S_{12} = \frac{12}{r}(2a_1 + 11d) = 6(2a_1 + 11d)$$

$$S_{12} = 3S_{10} \Rightarrow 10(2a_1 + 9d) = 3 \times 6(2a_1 + 11d)$$

$$\Rightarrow 10a_1 + 90d = 18a_1 + 99d$$

$$\Rightarrow 8a_1 = -9d \Rightarrow d = -\frac{1}{8}a_1$$

$$\text{پس: } a_3 = 6, a_1 + 2d = 6, a_1 + 2 \times -\frac{1}{8}a_1 = 6$$

$$a_1 + 2(-\frac{1}{8}a_1) = 6 \Rightarrow a_1 = -2$$

و در نتیجه $d = 4$ و از آنجا:

$$a_{10} = a_1 + 9d = -2 + 9(4) = 34$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۲۶ تا ۲۷)

(کتاب آبی)

«۸۳- گزینه»

صورت و مخرج کسر، مجموع دو دنباله هندسی هستند.

$$\frac{t^{11} + t^{10} + t^9 + \dots + t + 1}{t^9 + t^8 + t^7 + \dots + t + 1} \underset{\substack{a_1=1, q=t \\ b_1=1, q'=t^9}}{=} \frac{\frac{1(1-t^{12})}{1-t}}{\frac{1(1-(t^9)^1)}{1-t^9}} = \frac{1-t^9}{1-t} = \frac{(1-t)(1+t+t^2)}{1-t} = 1+t+t^2 \quad (*)$$

از آنجا که $t + t^2 = \left(t + \frac{1}{2}\right)^2 - \frac{1}{4}$ پس:

$$\rightarrow \left(t + \frac{1}{2}\right)^2 + \frac{3}{4} = \left(\frac{\sqrt{5}}{2}\right)^2 + \frac{3}{4} = \frac{5}{4} + \frac{3}{4} = \frac{8}{4} = 2$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۲۶ تا ۲۷)

(کتاب آبی)

«۸۴- گزینه»

اگر بین دو عدد a و b ، n واسطه هندسی قرار دهیم، قدر نسبت دنباله هندسی حاصل از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$q^{n+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow q^y = \frac{16\sqrt{2}}{2} \Rightarrow q = \sqrt[7]{16\sqrt{2}}$$

(کتاب آبی)

«۸۹- گزینه»

برای آنکه معادله درجه دوم $x^2 - 3x + 2a - 1 = 0$ دو ریشه هم علامت داشته باشد، باید دو شرط زیر برقرار باشد:

$$(1) : \Delta > 0 \Rightarrow \Delta = (-3)^2 - 4(2a - 1) = 13 - 8a > 0$$

$$\Rightarrow a < \frac{13}{8} \quad (I)$$

$$(2) : P > 0 \Rightarrow P = 2a - 1 > 0 \Rightarrow a > \frac{1}{2} \quad (II)$$

$$\frac{(I) \cap (II)}{} \rightarrow \frac{1}{2} < a < \frac{13}{8} \rightarrow 0 < a < 1.625$$

در بین گزینه‌ها فقط گزینه (۴) در نامعادلهٔ فوق صدق نمی‌کند.

(مسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۱۵)

(کتاب آبی)

«۹۰- گزینه»

از معادلهٔ $x = x^2 - 4$ ، داریم:

$$x^2 - x - 4 = 0 \Rightarrow S = \frac{-b}{a} = -\frac{-1}{1} = 1, \quad P = \frac{c}{a} = \frac{-4}{1} = -4$$

اگر مجموع و حاصلضرب ریشه‌های معادلهٔ مورد نظر را S' و P' بنامیم،

داریم:

$$S' = (x_1^2 + \frac{1}{x_2}) + (x_2^2 + \frac{1}{x_1}) = (x_1^2 + x_2^2) + (\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2})$$

$$= S^2 - 3PS + \frac{S}{P} = 1 + 12 - \frac{1}{4} = \frac{51}{4}$$

$$P' = (x_1^2 + \frac{1}{x_2})(x_2^2 + \frac{1}{x_1}) = x_1^2 x_2^2 + x_1^2 + x_2^2 + \frac{1}{x_1 x_2}$$

$$= P^2 + S^2 - 2P + \frac{1}{P} = -64 + 1 + 8 - \frac{1}{4} = \frac{-221}{4}$$

$$\frac{x^2 - S'x + P' = 0}{\times 4} \rightarrow x^2 - \frac{51}{4}x - \frac{221}{4} = 0$$

$$\rightarrow 4x^2 - 51x - 221 = 0 \Rightarrow 4x^2 = 51x + 221$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۱۵)

$$\Rightarrow 2m^2 - 4m - m + 2 = 9 \Rightarrow 2m^2 - 5m - 7 = 0$$

$$\Rightarrow (2m - 7)(m + 1) = 0 \Rightarrow m = -1, \quad m = \frac{7}{2}$$

اما به ازای $m = -1$ معادله ریشهٔ حقیقی ندارد، زیرا Δ آن منفی

$$\text{خواهد بود، پس } m = \frac{7}{2} \text{ قابل قبول است.}$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۱۵)

(کتاب آبی)

«۸۷- گزینه»

طرفین تساوی $\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta} = 2$ را به توان دو می‌رسانیم:
 $\alpha + \beta - 2\sqrt{\alpha\beta} = 4 \Rightarrow S - 2\sqrt{P} = 4$

$$\text{از طرفی در معادله } 2x^2 - (m+2)x + \frac{1}{4} = 0 \text{ داریم:}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} S = -\frac{b}{a} = -\frac{-(m+2)}{2} = \frac{m+2}{2} \\ P = \frac{c}{a} = \frac{\frac{1}{4}}{2} = \frac{1}{16} \end{array} \right.$$

$$\frac{S - 2\sqrt{P} = 4}{\rightarrow} \frac{m+2}{2} - 2\sqrt{\frac{1}{16}} = 4 \Rightarrow \frac{m+2}{2} - \frac{1}{2} = 4$$

$$\Rightarrow \frac{m+2}{2} = 4 + \frac{1}{2} = \frac{9}{2} \Rightarrow m+2 = 9 \Rightarrow m = 7$$

اگر $m = 7$ باشد، $\Delta > 0$ و $-\frac{b}{a} > 0$ است. پس معادلهٔ دو

ریشهٔ مثبت دارد و $\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta}$ تعریف شده است.

(مسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۱۵)

(کتاب آبی)

«۸۸- گزینه»

اگر α و β ریشه‌های معادله باشند، آنگاه:

$$\alpha = \beta + 2 \Rightarrow \alpha - \beta = 2 \Rightarrow \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{15^2 - 4(3)(m)}}{3} = 2 \Rightarrow 225 - 12m = 36$$

$$\Rightarrow 12m = 189 \Rightarrow m = \frac{189}{12} = \frac{63}{4}$$

(مسابان ا- صفحه‌های ۷ و ۱۵)

$$\triangle AOB : OA = OB \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{B} = 30^\circ \quad (1)$$

$$\triangle AOC : OA = OC \Rightarrow \hat{A}_2 = \hat{C} = 20^\circ \quad (2)$$

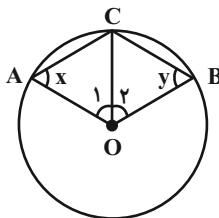
$$\frac{(1),(2)}{} \rightarrow \hat{A} = \hat{A}_1 + \hat{A}_2 = 30^\circ + 20^\circ = 50^\circ$$

(هندسه -۲ صفحه های ۱۳ و ۱۴)

(مفهوم بهادری)

گزینه ۴

از مرکز دایره به نقطه C وصل می کنیم. در این صورت داریم:

$$\triangle OAC : OA = OC \Rightarrow \hat{O}CA = \hat{A} = x$$

$$\Rightarrow \hat{O}_1 = 180^\circ - 2x \quad (1)$$

$$\triangle OBC : OB = OC \Rightarrow \hat{O}CB = \hat{B} = y$$

$$\Rightarrow \hat{O}_2 = 180^\circ - 2y \quad (2)$$

$$\frac{(1),(2)}{} \rightarrow A\hat{O}B = \hat{O}_1 + \hat{O}_2 = 180^\circ - 2x + 180^\circ - 2y$$

$$\Rightarrow A\hat{O}B = 360^\circ - 2x - 2y$$

$$\text{زاویه مرکزی } A\hat{O}B \rightarrow \widehat{ACB} = 360^\circ - 2x - 2y$$

(هندسه -۲ صفحه ۱۴)

(هناه اتفاقی)

گزینه ۳ابتدا زاویه مرکزی $A\hat{O}B = \alpha$ را پیدا می کنیم. اگر طول $A'B'$ برابر

باشد، آنگاه داریم:

$$L' = \frac{\pi R'^\alpha}{180^\circ} \Rightarrow \frac{10\pi}{3} = \frac{\pi \times 5 \times \alpha}{180^\circ} \Rightarrow \alpha = \frac{180^\circ \times 10}{3 \times 5} = 120^\circ$$

$$AOB = \frac{\pi R^\alpha}{360^\circ} = \frac{\pi \times 2^2 \times 120^\circ}{360^\circ} = \frac{4\pi}{3}$$

$$A'OB' = \frac{\pi R'^\alpha}{360^\circ} = \frac{\pi \times 5^2 \times 120^\circ}{360^\circ} = \frac{25\pi}{3}$$

$$\text{مساحت ناحیه سایزده} = \frac{25\pi}{3} - \frac{4\pi}{3} = \frac{21\pi}{3} = 7\pi$$

(هندسه -۲ صفحه ۱۴)

هندسه (۲) - نگاه به آینده**«۹۱ - گزینه ۴»**

(هناه اتفاقی)

اگر طول کمان $\widehat{AB} = \alpha$ بر حسب درجه باشد، آنگاه داریم:

$$L = \frac{\pi R \alpha}{180^\circ} \Rightarrow \frac{10\pi}{3} = \frac{\pi \times 4\alpha}{180^\circ} \Rightarrow \alpha = \frac{180^\circ \times 10}{3 \times 4} = 150^\circ$$

(هندسه -۲ صفحه ۱۴)

«۹۲ - گزینه ۱»

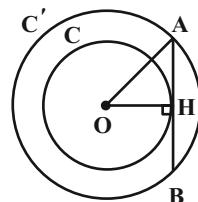
(هناه اتفاقی)

$$\triangle AOB : OA = OB = R \Rightarrow \hat{A} = \hat{B} = \frac{180^\circ - 120^\circ}{2} = 30^\circ$$

می دانیم در مثلث قائم الزاویه، طول ضلع روبرو به زاویه 30° ، نصف طول وتر است، پس در مثلث OAH داریم:

$$\hat{A} = 30^\circ \Rightarrow OH = \frac{1}{2} OA = \frac{1}{2} \times 6 = 3$$

(هندسه -۲ صفحه ۱۴)

«۹۳ - گزینه ۴»مطابق شکل فرض کنید AB وتری از دایره C' باشد که بر دایره C مماس است. از مرکز دایره عمود OH را بر این وتر رسم می کنیم. می دانیم قطر عمود بر یک وتر، آن وتر را نصف می کند، بنابراین داریم:

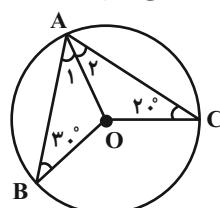
$$\triangle OAH : AH^2 = OA^2 - OH^2 = 10^2 - 8^2 = 100 - 64$$

$$\Rightarrow AH = 6 \Rightarrow AB = 2 \times 6 = 12$$

(هندسه -۲ صفحه ۱۴)

«۹۴ - گزینه ۲»

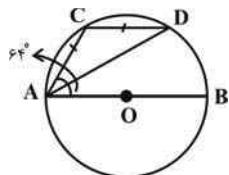
از مرکز دایره به نقطه A وصل می کنیم. در این صورت داریم:

$$\begin{aligned} S_{\text{نیم دایره}} &= S_{\triangle ABC} \quad \text{بنابراین داریم:} \\ \frac{1}{2}(\pi \times 2^2) - 2 &= 2\pi - 2 \\ (\text{هنرسه } ۲ - \text{صفهه های } ۱۳ \text{ و } ۱۴) & \end{aligned}$$

(سامان اسپرمه)

$$\begin{aligned} \hat{BAC} &= 64^\circ \Rightarrow \hat{BC} = 2 \times 64^\circ = 128^\circ \\ \Rightarrow \hat{AC} &= 180^\circ - \hat{BC} = 180^\circ - 128^\circ = 52^\circ \\ \Rightarrow \hat{ADC} &= \frac{\hat{AC}}{2} = \frac{52^\circ}{2} = 26^\circ \end{aligned}$$

از آن جا که مثلث ACD متساوی الساقین است، پس داریم:

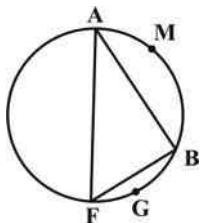
$$\hat{CAD} = \hat{ADC} = 26^\circ \Rightarrow \hat{BAD} = 64^\circ - 26^\circ = 38^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه های ۱۳ و ۱۴)

(میر علی نسب)

گزینه ۳

قطر AF را رسم می کنیم:

$$\left. \begin{aligned} \hat{AMB} + \hat{BGF} &= 180^\circ \\ \hat{AMB} + \hat{CND} &= 180^\circ \end{aligned} \right\} \Rightarrow \hat{BGF} = \hat{CND}$$

$$\left. \begin{aligned} BF &= CD \\ AB &= 2CD \end{aligned} \right\} \Rightarrow AB = 2BF$$

زاویه $\hat{ABF}$ محاطی رویه رو به قطر دایره است بنابراین 90° است.

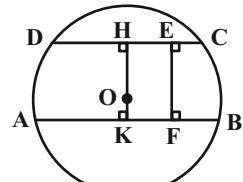
$$\Delta ABF : (2R)^2 = AB^2 + BF^2 = 5BF^2 = 5CD^2$$

$$\frac{R^2}{CD^2} = \frac{5}{4} \Rightarrow \frac{\pi R^2}{CD^2} = \frac{5\pi}{4}$$

(هنرسه ۲ - صفحه های ۱۳ و ۱۴)

گزینه ۹۹

(محمد ابراهیم تو زنده یانی)

از مرکز دایره عمودی بر این دو وتر رسم می کنیم. می دانیم قطر عمود بر یک وتر، آن وتر را نصف می کند، پس با فرض $BF = x$ داریم:

$$CH = DH = \frac{CE + DE}{2} = \frac{2+4}{2} = 3$$

$$HE = CH - CE = 3 - 2 = 1$$

$$AK = BK = \frac{AF + BF}{2} = \frac{5+x}{2}$$

$$KF = BK - BF = \frac{5+x}{2} - x = \frac{5-x}{2}$$

چهارضلعی HEFK مستطیل است، بنابراین داریم:

$$HE = KF \Rightarrow 1 = \frac{5-x}{2} \Rightarrow 5-x = 2 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow BF = 3$$

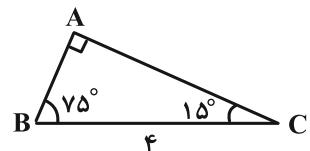
(هنرسه ۲ - صفحه ۱۳)

گزینه ۹۸در هر دایره مجموع اندازه کمان های تشکیل دهنده آن برابر 360° است.
داریم:

$$\widehat{AB} = \frac{\widehat{AC}}{5} = \frac{\widehat{BC}}{6} \Rightarrow \begin{cases} \widehat{AC} = 5\widehat{AB} \\ \widehat{BC} = 6\widehat{AB} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \widehat{AB} + \widehat{BC} + \widehat{AC} = 12\widehat{AB} = 360^\circ$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \widehat{AB} = 30^\circ & \text{زاویه محاطی} \\ \widehat{AC} = 150^\circ \\ \widehat{BC} = 180^\circ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \hat{C} = 15^\circ \\ \hat{B} = 75^\circ \\ \hat{A} = 90^\circ \end{cases}$$

با توجه به قائم بودن زاویه A، BC قطر دایره است.

مثلث ABC مثلث قائم الزاویه است که دارای یک زاویه 15° است، در اینمثلث طول ارتفاع وارد بر وتر $\frac{1}{4}$ طول وتر است. پس مساحت مثلث ABC

$$\frac{1}{2} \times 4 \times 1 = 2$$

برابر است با:

(مسین مقدمه‌ی)

«۱۰۴ - گزینهٔ ۴»

روش مالش برای باردار کردن دو جسم خنثی (چه رسانا و چه نارسانا) کاربرد دارد.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۷)

(مهدی باختستانی)

«۱۰۵ - گزینهٔ ۳»

برای اینکه بار ذره $2q$ به $-3q$ برسد، باید بار $-5q$ از ذرهای که در نقطه A قرار دارد به ذرهای که در نقطه B قرار دارد، منتقل شود. در این صورت بار ذرهای که در نقطه A قرار دارد $+5q$ تغییر کرده و برابر $6q$ می‌شود:

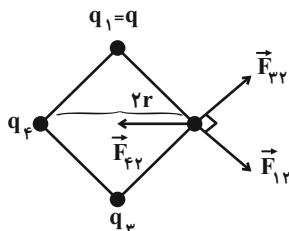
$$\frac{F_2}{F_1} = \frac{|q'_A| \times |q'_B|}{|q_A| \times |q_B|} \times \left(\frac{r}{r_2}\right)^2 = \frac{6q \times 3q}{q \times 2q} \times \left(\frac{r}{2r}\right)^2 = \frac{6 \times 3}{2 \times 4} = \frac{9}{4}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۷)

(پوریا علاقه‌مند)

«۱۰۶ - گزینهٔ ۱»

شعاع دایره را r در نظر گرفته و بارها تشکیل مربعی به ضلع $\sqrt{2}r$ را می‌دهند. نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_2 را رسم می‌کنیم. برای آنکه برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_2 صفر باشد، باید برآیند $\bar{F}_{12}$ و $\bar{F}_{32}$ با $\bar{F}_{42}$ خنثی شود. q و Q همان باشند، می‌تواند برآیند صفر باشد.

$$F_{32} = F_{12} = \frac{k |q||Q|}{(\sqrt{2}r)^2} = \frac{k |q||Q|}{2r^2}$$

دو نیروی $\bar{F}_{12}$ و $\bar{F}_{32}$ عمود و هماندازه هستند، بنابراین برآیند آن‌ها برابر

فیزیک (۲) - نگاه به آینده

(پوریا علاقه‌مند)

«۱۰۱ - گزینهٔ ۴»

برحسب اینکه بار میله بیشتر، کمتر و یا مساوی بار الکتروسکوپ باشد، زاویه تعیین می‌شود. در نتیجه به مقدار بار میله بستگی دارد.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۴)

(پوریا علاقه‌مند)

«۱۰۲ - گزینهٔ ۲»

با توجه به کوانتمی بودن بار الکتریکی، n می‌بایست یک عدد صحیح باشد.

$$n = \frac{q}{e} \Rightarrow n = \frac{5/4 \times 10^{-18}}{1/6 \times 10^{-19}} = \frac{54}{1/6} = 33/75 = 1/6$$

$$\xrightarrow{\text{ب}} n = \frac{8/2 \times 10^{-18}}{1/6 \times 10^{-19}} = \frac{82}{1/6} = 51/25 \quad \text{nادرست}$$

$$\xrightarrow{\text{ب}} n = \frac{11/2 \times 10^{-18}}{1/6 \times 10^{-19}} = \frac{112}{1/6} = 70 \quad \text{درست}$$

$$\xrightarrow{\text{ت}} n = \frac{8 \times 10^{-19}}{1/6 \times 10^{-19}} = 5 \quad \text{درست}$$

پس فقط دو مورد می‌تواند مربوط به بار الکتریکی یک جسم باشد.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۵)

(پوریا علاقه‌مند)

«۱۰۳ - گزینهٔ ۳»

الف) صحیح است؛ چون یکدیگر را دفع می‌کند، بارشان همانم است.

ب) صحیح است؛ فرض

D بار C بار B بار A بار منفی یا خنثی که در هر صورت جذب می‌کند

پ) صحیح است؛ چون نیروی دافعه وارد شده است.

ت) غلط است؛ چون طبق استدلال بار D خنثی یا مخالف B است، پس

همدیگر را جذب می‌کنند.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۵)

(سعید منبری)

«۱۰۸ - گزینه ۲»

با توجه به رابطه میدان الکتریکی $E = \frac{F}{q}$ واحد میدان الکتریکی در SI برابر $\frac{N}{C}$ است.

(فیزیک ۲ - صفحه های ۱۱ و ۱۲)

(امیر ستارزاده)

«۱۰۹ - گزینه ۲»

با استفاده از رابطه مقایسه ای قانون کولن داریم:

$$\begin{aligned} \frac{F'}{F} &= \frac{|q'_1| |q'_2|}{|q_1| |q_2|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2 \xrightarrow{r=r'} \\ \frac{24}{25} &= \frac{(q-x)(q+x)}{q^2} \Rightarrow \frac{24}{25} = \frac{q^2 - x^2}{q^2} \\ 24q^2 &= 25q^2 - 25x^2 \Rightarrow 25x^2 = q^2 \\ \Rightarrow \frac{x}{q} &= \frac{1}{5} \Rightarrow \frac{x}{q} = 20\% \end{aligned}$$

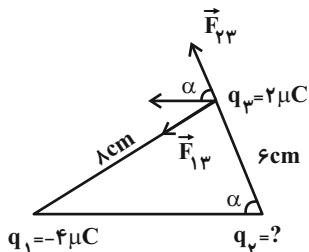
(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

(امیر ستارزاده)

«۱۱۰ - گزینه ۴»

با توجه به موازی بودن بردار F ووتر و قضیه خطوط موازی و مورب می توان نوشت:

$$\begin{aligned} \tan \alpha &= \frac{\lambda}{\epsilon} \Rightarrow \frac{F_{13}}{F_{23}} = \frac{4}{3} \Rightarrow \frac{k \frac{|q_1| |q_3|}{r_{13}}}{k \frac{|q_2| |q_3|}{r_{23}}} = \frac{4}{3} \\ \Rightarrow \frac{4}{3} &= \frac{36 |q_1|}{64 |q_2|} = \frac{36 \times 4}{64 |q_2|} \Rightarrow |q_2| = \frac{27}{16} \mu C \end{aligned}$$

بار q_2 بار مثبت q_3 را دفع کرده پس بار q_2 نیز مثبت است.

$$q_2 = \frac{27}{16} \mu C$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

است با:

$$F' = F_{12} \times \sqrt{2} \Rightarrow F' = \frac{k |q| |Q|}{2r^2} \sqrt{2}$$

$$F_{12} = \frac{k |Q| \frac{1}{2} Q}{4r^2} = \frac{k Q^2}{8r^2}$$

$$F_{12} = F' \Rightarrow \frac{k Q^2}{4r^2} = \frac{k |q| |Q|}{2r^2} \sqrt{2} \Rightarrow \frac{Q}{q} = 4\sqrt{2}$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

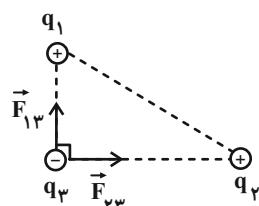
(محصوله افضلی)

«۱۰۷ - گزینه ۳»

ابتدا فاصله دو بار q_1 و q_3 را با رابطه فیثاغورس محاسبه می کنیم:

$$r_{13} = \sqrt{5^2 - 4^2} = 3\text{cm}$$

سپس نیروهای وارد بر بار q_3 را رسم و محاسبه می کنیم:

$$F_{13} = k \frac{|q_1| |q_3|}{r_{13}^2} \Rightarrow F_{13} = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 10^{-9} \times 1 \times 10^{-9}}{(4 \times 10^{-2})^2}$$

$$\Rightarrow F_{13} = 11/25\text{N} \Rightarrow \vec{F}_{13} = 11/25 \vec{i} (\text{N})$$

$$F_{23} = k \frac{|q_2| |q_3|}{r_{23}^2} \Rightarrow F_{23} = \frac{9 \times 10^9 \times 1 \times 10^{-9} \times 4 \times 10^{-9}}{(3 \times 10^{-2})^2}$$

$$\Rightarrow F_{23} = 40\text{N} \Rightarrow \vec{F}_{23} = 40 \vec{j} (\text{N})$$

$$\vec{F}_{\text{net}} = 11/25 \vec{i} + 40 \vec{j} (\text{N})$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

ندارد، از طرفی به جز عنصر کربن سایر عناصر رسانایی گرمایی دارند، بنابراین اختلاف اینها برابر با ۳ می‌باشد. فلزات این محدوده یعنی قلع و سرب چکش خوار بوده و سه عنصر دیگر چکش خوار نیستند.

موردنمایی: همه عناصری که رسانایی گرمایی دارند (همه عناصر این محدوده به جز کربن)، سطح صیقلی نیز دارند (همه عناصر این محدوده به جز کربن)

موردنمایی: عناصری که چکش خوار نیستند عناصر کربن، سیلیسیم و ژرمانیم می‌باشند که الکترون به اشتراک می‌گذارند و دارای رسانایی الکتریکی نیز هستند.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه ۷)

(پویا رستگاری)

«۱۱۳- گزینه ۴»

بررسی تمدن‌ها از گذشته تاکنون نشان می‌دهد توسعه جوامع انسانی به توانمندی افراد هوشمند گره خورده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ورقه‌های فلزی که در ساخت دوچرخه از آن‌ها استفاده می‌شود از فراوری سنگ معدن تولید می‌شوند. همچنین لاستیک‌های دوچرخه نیز از فراوری نفت خام حاصل می‌گردند.

گزینه ۲: منابع شیمیایی در کره زمین به‌طور یکسان توزیع نشده‌اند، پس می‌توان گفت پراکنده‌گی این منابع عامل پیدایش تجارت جهانی است.

گزینه ۳: از سال ۲۰۰۵ تا به امروز میزان استخراج و مصرف مواد معدنی بیشتر از سوخت‌های فسیلی بوده و انتظار داریم این روند تا سال ۲۰۳۰ ادامه داشته باشد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۲ ۵ ۶)

(پویا رستگاری)

«۱۱۴- گزینه ۳»

موارد دوم و چهارم نادرست می‌باشند.

بررسی همه موارد:

موردنمایی: عناصر فلزی با نماد دو حرفی شامل Al، Mg، Na و عناصر

شیمی (۲)- نکاه به آینده

(مسئلۀ هادی)

«۱۱۱- گزینه ۱»

بررسی موارد:

موردنمایی: در تولید فرآورده‌ها برخی مواد دور ریخته می‌شود.

موردنمایی: همه مواد به کار رفته در تولید دوچرخه، از کره زمین به دست می‌آیند.

موردنمایی: برای ساخت دوچرخه از فولاد نیز استفاده می‌شود، گسترش صنعت خودرو مدبیون فولاد است.

موردنمایی: در نهایت همه مواد به طبیعت بازمی‌گردند (هرچند به کندی).

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۲ ۳)

(پویا رستگاری)

«۱۱۲- گزینه ۳»

به غیر از مورد دوم سایر موارد جای خالی را به‌طور درست تکمیل می‌کنند.

عناصر دوره ۲ تا ۶ گروه چهاردهم شامل کربن (نافلز)، سیلیسیم (شبه فلز)، ژرمانیم (شبه فلز)، قلع (فلز) و سرب (فلز) می‌باشد.

بررسی همه موارد:

موردنمایی: سه عنصر غیرفلزی (کربن، سیلیسیم و ژرمانیم) و دو عنصر فلزی در این محدوده داریم.

موردنمایی: همه عناصر این محدوده رسانایی الکتریکی دارند و به جز عنصر کربن سایر عناصر رسانایی گرمایی هستند. بنابراین نسبت موردنظر $\frac{3}{2}$

می‌شود، از طرفی سه عنصر غیرفلزی (کربن، سیلیسیم و ژرمانیم) الکترون به اشتراک می‌گذارند و دو عنصر فلزی این محدوده (قلع و سرب) الکترون می‌دهند بنابراین نسبت موردنظر برابر با $\frac{5}{4}$ یا $\frac{1}{25}$ می‌شود.

موردنمایی: در بین عناصر این محدوده تنها کربن است که سطح صیقلی

(پویا رستگاری)

«۱۱۶ - گزینه ۲»

تنهای عبارت «آ» نادرست است.

بررسی همه عبارت‌ها:

عبارت (الف) علم شیمی را می‌توان مطالعه هدفدار، منظم و هوشمندانه رفتار عنصرها و مواد برای یافتن روندها و الگوهای رفتار فیزیکی و شیمیایی آن‌ها دانست.

عبارت (ب): برای تشخیص نوع عناصر فلزی موجود در یک ماده، می‌توانیم از بررسی رنگ شعله آن ماده و طیف نشری خطی حاصل از آن استفاده کنیم.

عبارت (پ): عناصر فلزی در هر چهار دسته s، p، d و f جدول تناوبی و عناصر شبه فلزی تنها در دسته p جدول تناوبی جای دارند.

عبارت (ت): با توجه به متن کتاب درسی درست است!

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآوریم - صفحه‌های ۹ تا ۱۵)

(امیرحسین مرتشوی)

«۱۱۷ - گزینه ۲»

موارد «الف»، «ب» و «ج» صحیح هستند.

بررسی موارد:

مورود (الف و ب) هر چه از دوره دوم به سمت پایین می‌آییم شعاع اتمی بیشتر می‌شود در نتیجه خاصیت فلزی و به تبع آن تمایل به از دست دادن الکترون نیز بیشتر می‌شود.

مورود (ج) هر چه در گروه از بالا به پایین می‌رویم، تعداد لایه‌های الکترونی و شعاع اتمی افزایش پیدا می‌کنند.

مورود (د) تغییرات رسانایی الکتریکی در گروه ۱۴ منظم نیست به صورتی که کربن (گرافیت) دارای رسانایی الکتریکی خوبی است اما دو شبه فلز بعد از آن دارای رسانای الکتریکی اندک هستند و دوباره بعد از آن‌ها دو فلز قلع و سرب دارای رسانایی بسیار بالایی هستند!

مورود (ه) هر چه از بالا به سمت پایین می‌آییم خاصیت فلزی افزایش پیدا می‌کند در نتیجه شکنندگی باید کاهش پیدا کند.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآوریم - صفحه‌های ۷ تا ۹)

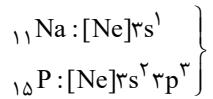
نافلزی با نماد تک حرفی شامل P و S می‌شود.

مورود دوم: عناصر Na، Al، Mg و Si در این دوره رسانایی الکتریکی دارند، عناصر Si، P، Cl و S نیز الکترون به اشتراک می‌گذارند.

مورود سوم: رادیوایزوتوپی از عنصر فسفر در ایران ساخته شده است.

مورود چهارم: در این دوره از چپ به راست با افزایش تعداد پروتون خصلت نافلزی افزایش می‌یابد اما تعداد لایه‌های الکترونی ثابت است.

مورود پنجم: در آرایش الکترونی عناصر سدیم و فسفر زیرلایه نیمه‌پر دیده می‌شود:

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآوریم - صفحه‌های ۱ و ۹)

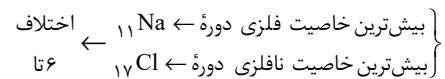
«۱۱۵ - گزینه ۳»

مورود اول: درست؛

۱- عناصر با قابلیت فقط از دست دادن الکترون $\leftarrow$ فلزات Na، Mg و Al $\leftarrow$ ۳ تا در دوره سوم

۲- عناصر با قابلیت اشتراک گذاشتن Cl, S, P, Si $\leftarrow$ ۴ تا در دوره سوم

مورود دوم: درست؛

شمار عناصر جامد دوره سوم $\leftarrow$ ۶، S, P, Si, Al, Mg, Na

مورود سوم: درست؛ عنصر با رسانایی الکتریکی کم شبه فلزات می‌باشند.

عبارت آخر: نادرست؛ He جز گازهای نجیب است که جزء دسته S می‌باشد.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآوریم - صفحه‌های ۷ تا ۹)

صناعات الکترونیک داشته‌اند. عنصر **G** همان عنصر سیلیسیم است که نوعی شبه‌فلز محسوب می‌شود.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برایم - صفحه‌های ۶ تا ۹)

(ایمان هسین نژاد)

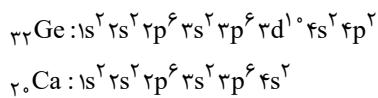
۱۲۰ - گزینه «۱»

عنصرهای **X** و **Z** به ترتیب کلسیم و ژرمانیم از گروههای ۲ و ۱۴ جدول تناوبی هستند؛ بنابراین عبارت‌های (ب)، (پ) و (ت) نادرست هستند. بررسی عبارت‌ها:

عبارت (آ): هر دو عنصر دارای جلای فلزی بوده و سطحی براق دارند. هر دو عنصر نیز رسانای جریان الکتریسیته هستند، با این تفاوت که رسانایی عناصر شبه‌فلزی مانند ژرمانیم ضعیفتر از فلزات است.

عبارت (ب): شبه‌فلزات مانند ژرمانیم اغلب چکش خوار نبوده و در اثر ضربه خرد شده و نمی‌توان از آن‌ها ورقه تولید کرد.

عبارت (پ): با توجه به آرایش الکترونی این دو عنصر، به ترتیب در کلسیم و ژرمانیم ۴ و ۵ زیرلایه ۲ الکترونی وجود دارد، اما هر دو عنصر در دوره چهارم جدول تناوبی قرار دارند.

عبارت (ت): عنصر کلسیم در واکنش با نافلزات با از دست دادن الکترون تشکیل کاتیون می‌دهد، اما عنصر ژرمانیم در واکنش با سایر عناصر تمایل به اشتراک گذاشتن الکترون دارد.

عبارت (ث): عنصر ژرمانیم در گروه ۱۴ جدول تناوبی قرار دارد که هر سه نوع رفتار نافلزی، شبه‌فلزی و فلزی در آن دیده می‌شود، اما عنصر کلسیم در گروه ۲ جدول تناوبی قرار دارد و در این گروه تنها عناصر فلزی دیده می‌شوند.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برایم - صفحه‌های ۶ تا ۹)

(ایمان هسین نژاد)

۱۱۸ - گزینه «۳»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: عناصری که دارای شمار الکترون‌های ظرفیت یکسان باشند، می‌توانند هم‌گروه باشند، اما الزاماً همه عناصر یک گروه دارای شمار الکترون‌های ظرفیت برابر نیستند؛ برای مثال هلیم که جزو عناصر گروه ۱۸ جدول تناوبی است، برخلاف سایر عناصر این گروه دارای ۲ الکترون ظرفیت است.

گزینه «۲»: عناصرها در جدول تناوبی، براساس بنیادی‌ترین ویژگی آن‌ها یعنی عدد اتمی (**Z**) چیده شده‌اند.

گزینه «۴»: در ۴ دوره اول جدول تناوبی، ۳۶ عنصر وجود دارد که در دوره‌های ۲ تا ۴ و در گروههای ۱۳ تا ۱۸ قرار دارند؛ بنابراین از میان ۳۶ عنصر موجود، ۱۸ عنصر متعلق به دسته **p** هستند، پس دقیقاً ۵۰٪ عناصر دوره یک تا چهار متعلق به دسته **p** هستند.

(شیمی ۳ - قدر هدایای زمینی را برایم - صفحه‌های ۶ تا ۹)

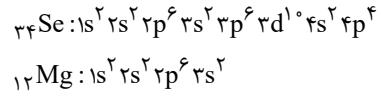
(ایمان هسین نژاد)

۱۱۹ - گزینه «۴»

ژرمانیم نوعی شبه‌فلز است که خواص فیزیکی آن مشابه خواص فیزیکی فلزات است. در جدول داده شده پنج عنصر **A**, **D**, **B**, **E** و **F** فلز هستند؛ بنابراین گزینه «۴» نادرست است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عنصر فلور (L) بیشترین خاصیت نافلزی را در میان عناصر جدول تناوبی دارد. در هر دوره از جدول تناوبی، کمترین واکنش‌پذیری متعلق به عنصری از گروه ۱۸ است، پس در دوره سوم نیز عنصر **N** (آرگون) کمترین واکنش‌پذیری را دارد.

گزینه «۲»: با توجه به آرایش الکترونی دو عنصر **K** (سلنیم) و **E** (منیزیم) این دو عنصر به ترتیب دارای ۸ و ۴ زیرلایه الکترونی اشغال شده هستند:

گزینه «۳»: عناصر شبه‌فلزی (نیمه‌رسانا) نقش برجسته‌ای در گسترش